

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Boj hočejo imeti.

Noben narod v Avstriji ni moral prestati toliko bojev, kakor naš slovenski narod, dokler so se odprla njegovemu jeziku vrata sodiščnih dvoran. Preteklo je od tedaj komaj dobrih deset let, ko so se sodišča še krčevito branila sprejemati slovenske vloge in reševati iste v slovenskem jeziku. Tudi zoper slovenske govore slovenskih odvetnikov bilo je hudo protivje. Branila so se sodišča sestavljati s slovenskimi strankami in pričami zapisnike v slovenskem jeziku. Ali sodišča vojevala so tukaj borbo proti slovenskemu narodu, v katerej so morala propasti; kajti slovenskemu jeziku pristojijo po državnih temeljnih zakonih v sodiščnih dvorinah ravno iste pravice, kakor nemškemu laškemu ali kateremu koli drugemu jeziku avstrijskih narodov. In propala so sodišča tudi v tej lahkomišljenosti in neopravičeno začeti borbi. Dandanes ni nobena sodišča več na slovenskem ozemlju, katero bi se branilo sprejeti slovensko pisano vlogo ter isto tudi v slovenskem jeziku rešiti in tudi ni menda nobenega sodišča, katero s slovenskimi pričami in strankami ne bi sestavljalo slovenskih zapisnikov.

Slovenski jezik so torej sodišča morala pripoznati kot enakopraven in enakovreden. Pri sodiščih stopl je z novim letom 1898 v veljavo nov civilni red, katerega glavni princip je ustno, neposredno obravnavanje: Sodnik naj obravnava s strankami ustno in neposredno, da tako resnico najlože najde in spozna.

Obravnava je pa ustna in neposredna ne samo pri sodiščih prve stopnje, ampak tudi pri prizivnih sodiščih, pri sodiščih druge stopnje; kar velja za eno sodišče, velja tudi za druga sodišča.

In sedaj se je dogodil dne 23. junija t. l. pri nadsodišču v Gradci slučaj, kateri bje v obraz pravici slovenskega jezika ter opravičeno razburja slovenski narod v vseh slovenskih pokrajinah. Ta dan vršila se je v Gradci vzklicna obravnava v neki veliki pravdi med čisto slovenskimi strankami. Stranke obravnavale so v prvi inštanci izključljivo v slovenskem jeziku. Zastopali so jih slovenski odvetniki dr. Štor, dr. Krisper in dr. Tavčar. Cela pravda, celi akt bil je slovenski od kraja do konca in vzklic bil je tudi slovenski. Ko je pa prišlo dne 23. junija t. l. do vzklicne obravnave pri nadsodišču v Gradci, postavilo se je slednje pod predsedništvom nadsodiščnega svetnika Julija Ledenika opet na staro protipostavno in že skoraj čisto pozabljeno stališče, da slovenski jezik nima nobenih pravic pri nadsodišču v Gradci in da se mora v Gradci pri nadsodišču obravnavati samo v nemškem jeziku.

Razlogi, na katere se hoče c. kr. nadsodišče opirati pri tem svojem nečutenem sklepu, so popolnoma brez jedra in brez vsake podlage. Nadsodišče je reklo, da § 196 civilnopravnega reda in 123 sod. opravilnika ne določujeta ničesar o razpravnem jeziku in da sedajni zakon in sedajne naredbe ne zadoščujejo, da bi se smelo razpravljati v slovenskem jeziku in pa, da je nemški jezik pri višjem sodišču službeni in poslovni jezik v navadi.

No če tudi novi civilnopravni red nima nikjer nobene določbe, da se sme v drugi inštanci obravnavati v slovenskem jeziku, ima ravno tako malo določbe, da se sme v slovenskem jeziku obravnavati v prvi inštanci, in vendar ni sodnika, kateri bi se drznil izreči, da zaradi tega se tudi v prvih inštancah ne sme obravnavati v slovenskem jeziku.

Neresnično pa je, da bi bil pri nadsodišču samo nemški jezik službeni in poslovni jezik. Pri nadsodišču so že leta sem posebni senati sestavljeni za slovenske pravde, slovenski senati; na nadsodišče je vsaka stranka smela vlagati vloge in pritožbe v slovenskem jeziku in to v civilnih, kakor kazenskih zadevah, ne da bi treba bilo vlog ali prilog na nemško predstavljati. Najboljši dokaz torej, da je slovenščina pri nadsodišču v Gradci že leta in leta poslovni jezik. In ravno pri tej glasoviti razpravi, ali ni predsednik Ledenik sam prečital slovenskih zapisnikov? Očito se mu je dozdevalo samemu preneumno, da bi sebi ter ostalim udom nadsodiščnega senata po tolmaču dal predstavljati vsebino zapisnikov. Vprašamo pa tudi nadalje, kaj bi se bilo zgodilo, če bi nadsodišče sklenilo, da se ena ali druga navzočih strank pod prisego zasliši? Stranke niso znale nemški, izpovedati bi mogle torej samo v slovenskem jeziku; ali bi si dalo sodišče izpovedbo stranke po tolmaču v nemški jezik prelagati, ko predsednik Ledenik sam in ko vsi udje slovenskega senata znajo prav dobro slovenski? Tako tolmačenje bilo bi več kakor smešno, bilo bi proti zdravi pameti.

In še nekaj. Za nadsodišče v Trstu veljajo ravno iste postave in iste naredbe, kakor za graško nadsodišče. Pri tržaškem nadsodišču so nastavljeni tudi visoki sodniški uradniki, kateri gotovo toliko razumejo o obstoječih postavah, kakor sodniki pri nadsodišču v Gradcu; in glejte čudo! Nadsodišče v Trstu najde, da pri obstoječih postavah in naredbah se mora v slovenskih zadevah pri nadsodišču v Trstu obravnavati v slovenskem jeziku; nadsodišče v Trstu izdaja sodbe v slovenskem jeziku. Kako je torej mogoče, da se iste postave tolmačijo pri dveh višjih sodiščih popolnoma protivno!

LISTEK.

V domovini.

(„Triglavov“ izlet v Celje in Šoštanj dne 4. in 5. junija 1898. leta.)

Ob 8. uri zvečer je bil koncert. Zanimive točke vsporeda, še bolj pa dobro znana imena gospodov sodelovalcev solistev, so privabila inpozantno število odličnega občinstva iz Celja, Maribora, Ptujja, Žalca, Mozirja, Braslovč, Brežic, Laškega in od drugod. Iz Gradca je prišel mej drugimi dr. Benjamin Ipavc, častni član „Triglavov“ in „oče“ Hrašovec, sivolasi oče celjskega dr. Hrašovca. V veliki dvorani „Narodnega doma“ je bilo zbranih do 500 oseb. O proizvajanju posameznih koncertnih točk ne morem pisati strokovne kritike, ker sem v teh stvareh lajik; navajam le sodbo obeh gospodov Ipavcev, katera sta najbolj kompetentna soditi o proizvajanju svojih lastnih skladb. Izrekla sta se o orkestralnih in o pevskih točkah zelo pohvalno. Razen te strokovnjaške sodbe bi še lahko omenil, da moja lepa soseda kar ni mogla prehovliti orkestra, zlasti pa ne divnih baritonov gg. Stuheca in Zupana. In če pravi lepo deklé: To je lepo, krasno, dovršeno! — kedo bi trdil nasprotno? — Vse točke so se morale ponavljati.

Občinstvo je posebno odlikovalo voditelja koncerta, gosp. med. Jos. Ipavca, kateri je z mojstrsko roko vladal ponosne godbene duhove, in solista gg. Stuheca in Zupana z živahnim, ponavljajočim se ploskanjem. Predmed viharnim ovacijam sta bila istotako skladatelja brata Ipavca ter gospica Karolina Ipavčeva, ki je spremljala soliste na glasovirju. Najsijajnejša in najpomembnejša točka celega večera pa je bila brezdvomno pozdrav „Triglavanov“. Vreden je, da se zabeleži trajno v anale „Triglavove“ in se podčrta rdeče!

Na odru je bil cvet celjskih Slovenk, zbran okoli „Triglavove“ zastave, odičene s premnogimi trakovi, katere so društvu podarile nežne roke slovenskih deklet. Na eni strani zastavonoševi je stal društveni predsednik med. Pikl, poleg njega stara hiša g. dr. Dečko, na drugi gospica Kamila Baševa. Najprej je deklamovala omenjena gospica zelo izrazovito in s finim globokim čutom Aškerčev „Pozdrav“ ter obdarovala potem zastavo s krasnim trakom v imenu celjskih Slovenk. Preden je privezala trak na zastavo, prednašala je še tele Aškerčeve verze, kateri še doslej niso bili objavljeni:

A ta le nežni trak
Vezi Vam tiste bodi znak,
Ki spaja srca naša, našo kri,
Ki nas ovija, veže, druži nam moči,

Ko gremo v boj
Za narod svoj
In za pravico,
Za luč in za resnico.“

Gosp. dr. Dečko je izročil društvu v imenu „starih hiš“ umetno izdelani nosilnik za trakove in je izpregovoril pri tej priliki resne pomenljive besede o „Triglavovi“ preteklosti, o njegovem pravem namenu in o nalogi slovenske akademične mladeži v obče. Obema se je v imenu društva zahvalil za iskrene simpatije predsednik gosp. Pikl.

Krasni prizor na odru, globokočutni in umetniško dovršeni verzi prisotnega pesnika-ljubljenca, ljubka deklamovalka, ognjevit besede Dečkove — vse to je vplivalo mogočno na občinstvo, in burne, frenetične ovacije kar niso hotele ponehati. Kakor iz enega grla je začril glas: „Živio pesnik! Živio Aškerč!“

Pesnik pa je tiho in mirno sedel v krogu prijateljev in znancev, čez prsi je imel pripet „Triglavov“ trak.

Tudi častni član dr. Benjamin Ipavc in drugi bivši društveni članovi so prišli s trakovi.

Po koncertu se je razvila v vseh prostorih „Narodnega doma“ živahna prosta zabava. V koncertni dvorani so se sukali častilci stare — sit venia verbo! — Terpsihore z brhkimi plesalkami do pozne ure.

To je mogoče razložiti samo tako, da so v Trstu pri nadsodišču sodniki, kateri so v svojem poklicu zares sodniki, ter v svojem sodniškem poklicu pozabijo svoje politične in narodne težnje. O sodnikih pri nadsodišču v Gradcu še žalibože tega ne moremo reči. Pri nadsodišču v Gradcu zbrani so žalibože kot višji sodniki zagrizeni sovražniki slovenskega naroda, kateri svoje politične in narodne mrznje proti slovenskemu narodu niso nikoli niti prikrivati skušali.

Pa gospodje sodniki se bodo britko varali. Ko je še nekdaj zloglasni Waser v Gradcu za Slovence pravico mesaril, vničil je z naredbo od 22. decembra 1880. št. 14364, celo pravdo, ki se je vršila v Kamniku na Kranjskem, samo zato, ker se je bila vršila v slovenskem jeziku ter je proglasil, da je pri sodiščih na Kranjskem edino blažena nemščina veljaven jezik, ter da obravnavanje v slovenskem jeziku tvori ničnost cellega postopanja! — Pa kaj je dosegel Waser s tem svojim ukrepom? Ali je izbruh njegove narodne mrznje obstal? Ne! Waser je pogorel in je moral še za časa svojega uradovanja mirno prenašati, da so se slovenskemu jeziku pri vseh sodiščih na slovenskem ozemlju širom odprla vrata in da je slovenščina zadobila popolno priznanje sodiščnega jezika. Ako sedaj nasledniki Waserja v njegovem duhu take sklepe delajo, kakor je ta sklep od 23. julija, bodo se kmalu prepričali, da slovenski narod tega udarca in izzivanja ne bode mirno utaknil v žep. Začeli so borbo ti sodniški gospodje, v kateri morajo in bodo podlegli. Kakor je njihov duševni oče in oče njih jezikovne strasti in mrznje, Waser, propadel, propadli bodo tudi oni, in slovenski narod na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem bode dosegel v jezikovnem vprašanju ravno tisto pravico pri nadsodišču, kakršno uživa neznanen del slovenskega naroda že sedaj pri nadsodišču v Trstu.

Kaže se pa tudi tukaj opet, kakor tudi povsod drugod, da vse, kar je v Gradcu, je slovenskemu narodu do skrajnosti sovražno. Slovenski narod mora torej vedno in povsod misliti in delati na to, da pride proč od Gradca. Kje je pa zapisano, da mora biti slovenski narod pod Gradec? Ali je treba da je graško nadsodišče tako veliko? Že davno se je oglasila zahteva, da se naj osnuje za slovenske dežele nadsodišče v Ljubljani. Ta sklep deželnega nadsodišča graškega bode, kakor vsako krivično djanje, rodilo samo dober sad za nas Slovence. Utrjeval bode prepričanje, da Slovenci od Gradca nimamo pričakovati nobene pravice. Torej: „Proč od Gradca!“

Narodnostna prostost Nemcev — pa Slovanov v Avstriji.

Škodoželjna upornost, brezsrčna predrznost, sramotenje vladarja in njegovih zakonov

ter brezkončno sovraštvo avstrijskih Nemcev do vsega, kar reprezentuje v državi, v večini se nahajajoče Slované, razgnalo je državni zbor, odgnalo pa je tudi nas zveste Slované od Dunaja, kamor se obračamo s pomilovanjem, a tudi s prepričanjem, da nočejo ali se bojijo tam razumeti naše želje za splošni blagor ljudstva, za obstoj države in za dosego tega, kar bi nam skupnim Slovanom niti turška vlada ne odrekla, da smo ji v taki prevladajoči množini, udanosti in zvestobi podrejeni, kakor smo od pamtiveka avstrijski vladi. Grabežljiva politika avstrijskih Nemcev je po svojih revolucionarnih voditeljih tako proslula, da med njih težnjami in veleizdajo ni kaj razlike. Telesno slabotno in duševno umabolno mora biti ono avstrijsko nemštvo, ki se mora edino naslanjati na telesne in duševne pohabljenke kakor je od vseh pravičnikov zavrnjeni Wolf. Polomljeni, očevidno od Stvarnika zaznamovani stvor tega izdajalca in prekucuha vrtoglavi se v nemški mračnosti kot politični polbog. Izdajalski izmečki drugih narodov, ki so se spozabljali svojo očetnjo vznemirjati, slika nam zgodovina vsaj kot bitja ki so imela nekaj zvišenih ali vsaj zunanjih kreposti, kar jim je pridobilo varljivo množico záse; — vsega tega ni pri tem navadnem pobalinu Wolfu. Da pa vljud temu zaslepljeno nemštvo strmoglavi za njim, baš to je najbolj klaverno dokazilo o „večvrednosti“ avstrijskih Nemcev.

Vsega nemštva, hvala Bogu, ni še Bog udaril z enako slepoto. Še se najde pristnih Nemcev, ki se dajo vsaj od svojih več ali manj razsodnih rojakov od zunaj poučiti. Tako je prinesel tirolski vladni list „Bote für Tirol und Vorarlberg“ nedavno ponatis iz nekega pruskega lista, da pouči tudi avstrijske Nemce, kaj je Wolf in tisto nemštvo, ki se zbira za to izdajalsko krevljo. List piše: „Nemci v Avstriji se bodo še le tedaj zopet spametovali, ako se bodo odvrnili od ubežnikov (čez mejo). Neizmerni prepad loči nadute in nevarne elemente od nemškega ljudstva v zapadnih deželah, ki ljubijo svojo očetnjo in spoštujejo svojega vladarja, in ta prepad zinil je že brezdna, ko si je poslanec Wolf v tisti seji, v kateri se je onečaščalo naš modriš (s tem da je te pruske cvetke poslanec Girstmajer med poslance delil) tudi drznil zlato jubilejno slavnost cesarja Fran Josipa I. zavleči v svojo razpravo. Mi v Nemčiji kličemo dotičnim razpravam Wolfa, da so zlagane. O krivopri sežnikih in izdajalskih ubežnikih nočemo pri nas v Nemčiji ničesar slišati. Ako računajo na našo podporo, se bodo zaračunili.“

Vkljub takim zavrnitvam pa se najde seveda tudi v Nemčiji preveč propadlega gradiva, ki z odprtimi rokami sprejmlje pogoste posete Wolfa in sodrugov.

Močne morajo biti duševne in — denarne vezi, ki sklepajo avstrijske odpadnike s Prusijo, kako bi si sicer upal Wolf tako javno povdar-

jati zagotovljeno soglasje in dejansko pomoč prekomernih bratov.

Ko je bila narodnostna razdraženost v Avstriji največja, valile so se cele hujskajoče čete Prusov prek meje na Češko, avstrijski revolucionarji vračali so jim te obiske tolpoma, brezsrčno napadali Slované in vladarsko krono ter si hrupno napivali na skorajšno združenje pod praporom jednoglavega pruskega orla. Tako podlo ščuvanje pa niso netili le navadni pouličnjaki, ki navadno pri nas drviijo za Wolfovo gardo, najvišji pruski državniki pobratili so se v sovraštvo do Slovanov s človeškim izrodkom Wolfom ter misijonarili po svojih močeh po Avstriji za pogubo Slovanov in države. Pomislimo le na k nam poslano pismo vseučilišnega prof. Momsena, v kojem je naravnost pozival Nemce, naj pograbi nože in gorjače ter potolčejo Slované.

Ali je pa storila vlada najmanjše korake tačas proti revolucionarnim obiskom in hujskajočim pozivom iz Prusije? Se je li oglašil zunanji ali notranji minister v svojih oficijoznih glasilih z najmanjšim ugovorom? Ne, to se ni zgodilo, ker izdajalska posvetovanja godila so se med Nemci za „Veliko Nemčijo“.

K čemu li danes ponavljamo ta obče znana dejstva, čemu stavimo enaka vprašanja do vlade in merodajnih ministerstev? Pač ne iz ovaduštva!

Nikakor ne, s tem smo hoteli le opremiti naša vprašanja na odločilne faktorje okolo dunajske vlade: Kaj smejo Nemci, kaj pa Slovani — ne smejo, kaj je dovoljeno Nemcem brez spodtikanja, za kar Slované lovijo vsi mažarski aparati ter vohajo za njimi liki za preganjenim zajcem, a tiste Nemce v Avstriji, ki imajo z izdajalstvom obtežene duše, vzamejo pri taki gonji za — ovaduhe in gonjače.

Kakšen povod pa smo dali, od vednega tekanja in pehanja že itak zasopljene Slovani mažarskim strelcem in nemškim gonjačem?

V Pragi izvršila se je velika slovanska slavnost, zgodovinsko nepreglednega pomena. Snišli so se zastopniki vseh avstrijskih Slovanov, pridružilo se jim je zastopstvo bratov Rusov. Slavnost imela je rodoljubni pomen, bila je hvaldolžna proslava, proslava spomina največjega Slovana Palackega. Čehi in z njimi vsi Slovani nazivajo velikega pokojnika za njegove nedosegljive narodne zasluge „očeta naroda“. Vsak divji narod mora kazati prvo spoštovanje svojemu roditelju, ker pa smo Slovani vkljub nemškim lažem kulturni narod, spoštovati in sijajno proslaviti moramo svoje duševne roditelje, kakršnih prvi je bil František Palacky.

Samo to bi še zdražljivih Nemcev in krutih Mažarov ne bi toliko bolelo, a na tem vseslovanskem sestanku sklenila se je tesna zveza vseh avstrijskih Slovanov, pobratili in izljubili so se Rusi in Poljaki, Srbi in Hrvatje, Rusini in Poljaki, ves ostali svet pa je bil priča, je burno pozdravljal in točil radosti solze. Sklenila se je

Da po tem koncertu, ki je v vsakem oziru najlepše uspel, ne bi pozabili, da smo v „nemškem“ Celju, prišla je popolnoči tolpa nedoraslih in „zrelh“ fantalinov pred „Narodni dom“, hoteč koncertirati po svoje. Šest jih je prě izbrala roka postave za „soliste“, druge nesreče ni bilo.

* * *

Drugi dan, dne 5. junija, smo bili ob 8. uri že na celjskem kolodvoru. Pridružilo se nam je lepo število Celjanov, da pohite z nami v krasno Savinjsko in Šaleško dolino, v narodni Šoštanj. Lep je ta svet! Tovariši Čehi, Srbi in Hrvatini niso mogli prehvaliti krasne Savinjske in Šaleške doline. Prsi so se širile izletnikom, vozečim se po tej lepi slovenski zemlji, sredi tega krepkega, telesno in duševno zdravega in čilega, po nosnega in zavednega ljudstva. Da bi bilo po vseh krajih slovenske domovine tako, kakor je ob bistri Savinji!

Druga postaja od Celja je Žalec, kateri je „Triglavanom“ iz prejšnjih časov v najlepšem spominu. A tudi to pot nam je izkazal vzorno narodni Žalec svoje posebno prijateljstvo. Cvet žalskega prebivalstva, na čelu župan g. Širca, nas je pozdravil na kolodvoru. In celi rožnivec rdečeličnih deklet nas je obsipal s šopki in zopet s šopki.

Za županov pozdrav in za ljubeznive darove se je zahvalil društveni predsednik.

Na vseh postajah od Žalca pa do Šoštanja se je zbralo slovensko ljudstvo v velikih množicah in nas pozdravljalo najsrčneje. Iskreno smo se veselili srčnih sprejemov, šopkov, nežnih daril — vseh raznovrstnih izrazov prijateljstva in ljubezni, katerih smo sprejeli nebroj povsod, kamor smo prišli, a odkritosrčni pozdravi tega dobrega in poštenega preprostega naroda so nam bili najljubši in najdražji.

Presenečeni smo bili, ko smo izstopili na kolodvoru šoštanskem. Ves trg je bil v narodnih zastavah, le dve, tri biše so praznovale.

Na bližnjem holmu so zagrmeli topiči in pozdravila nas je godba. Kolodvor je bil prenapolnjen, vse šoštansko žensko in moško razumnitvo je bilo tam in nepregledna množica kmečkega ljudstva. Ko je prenehala godba, zadoneli so nam v pozdrav gromoviti „živio“ klici iz krepkih kmečkih grl. V imenu šoštanske „Čitalnice“ pozdravi „Triglavane“ v izbranih besedah njeni predsednik g. dr. Chloupek. Zahvali se njemu in vsem navzočim rojakom za preljubelniv sprejem predsednik „Triglavov“ g. Pekl. Potem je navorila izletnike gospica Sušnikova v imenu šaleških Slovenk in pripela na zastavo krasno iz delan trak, darilo šaleških Slovenk. Za prelju-

beznivo darilce se je zahvalil v imenu društva s primernimi besedami phil. Majcen. Ko je še petletno dekletce pozdravilo „vrle Triglavane“ in je pevski zbor šoštanski odpel „Mladini“, korakali smo, godba pred nami, v lepo okrašeni trg pred občinski urad, kjer nas je pozdravil v imenu občine gosp. župan in dež. poslanec Ivan Vošnjak. Zahvalil se mu je predsednik Pekl. Šoštanske lepote so nas obdarovale s šopki, ljudstvo pa je pozdravljalo z „živio“ klici. O kakem „nemštvu“ nismo zapazili v Šoštanju prav nič, samo par popačenih slovenskih napisov. Zanimivo je bilo, da so nas pozdravljali prav pristrčno nekateri prav preprosti ljudje, ki so nosili modriš v gumbnicah.

Opoldne je bil skupen oběd v hotelu gosp. Rajsterja, popoldan pa je šlo vse, seveda tudi godba, iz Šoštanja na bližnji holm, kjer smo se na velikem vrtu ondotnega gostilničarja zabavali najizvrstnejše. Tako se zabava človek samo doma!

Med tem je prišlo s popoldanjem vlakom in z vozovi več narodnih obitelji iz Celja, Velenja, Mozirja, Braslovč in Žalca. Dolga vrsta se nas je pomikala proti večeru v trg, kjer smo malo promenirali po trgu; pred občinskim uradom, ki je bil ves v narodnih zastavah, je zapelo vse občinstvo — do 200 oseb — „Hej Slovani!“ Za jako visokim vrtnim plotom neke beznice so

nerazvezljiva vzajemna zveza avstrijskih Slovanov, prisegli so si svečano opustiti vse malenkostne prepire ter obrniti skupno svoja bodala na obrambo slovanstva zoper nemško „Gemeinbürgschaft“.

Pregreha Slovanov pa je bila, da niso vprašali ne Nemcev ne Mažarov, sineso se li pomiriti in združiti s svojimi brati.

Najboljši kos mrhovine pa mislijo Nemci da so zagrabili s tem, da se je slavnosti in po bratimske prisage vdeležilo tudi zastopstvo bratov Rusov.

Dočim se avstrijski Nemci počutijo v Berlinu kakor doma za zapečkom, dočim neprikrito plešejo okolo Bismarcka pojoč mu izdajalsko „Wacht am Rhein“, dočim objemajo Viljema kot zakonitega in rodnega očeta, a na Dunaji jim je le krušni oče — divjajo sedaj s plamenicami in bobni okolo vladnih krogov, da jih spravijo nad strašilo „panslavizma“ in to vse za to, ker so se Slovani spravili ter si segli krepko v roke, in ker je v smislu slovanskega pobratimstva in sloge govoril celo — Rus, general Komarov.

General Komarov rekel je v svojem daljšem, velepomembnem govoru, da Slovani poznajo samo jednega sovražnika, proti kateremu se morajo vzajemno boriti; v vzajemnosti je moč. Rusi imajo za vse Slovane jednake simpatije. Ruski narod ve, da poprej ne bo miru, dokler se ne razbije oni val, ki se je vzdignil nasilno in krivično zoper Slovane. Le tedaj še le, kadar se nam posreči tega protivnika razbiti, lahko bo odstraniti nesoglasja, koja obstojijo med različnimi slovanskimi narodnostimi.

To so bile besede, ki so razpalile vesoljno nemštvo, ker je dokazana stvar, da se Nemci ničesar bolj ne bojé, nego slovanske sloge in vzajemnosti; le bratomorna vojska med rodnimi Slovani, utrjuje jim nadvladje v Avstriji.

Denunciranju in blatenju vseslovanske slavnosti posvetili so se razven Nemcev kajpak tudi Mažari, kajti kjer se gre za pritisk in kruto tlačenje, ne sme manjkati ta barbarski zatiralec iz Azije. — Mažarski časopisi že ugibajo, po katerih kazenskih paragrafih bo kaznovati tiste ogrske državljane (sem prištevajo razven Slovakov seveda tudi Hrvatov), ki so si drznili potovati na slovansko slavlje v Prago.

Mi Slovani pa, osobito še Slovenci, ki poznamo naše protivnike do dna njih črne duše, pa se moramo le praznično radovati, da je prišlo do blagoslovljene vzajemnosti in pobratimstva vseh Slovanov; v tem da vsled tega vse laja in se zaganja v nas, je le dokaz, da vozimo na pravi poti srečno in v naš prospeh in slavo!

Celjske novice.

(Vsled sklepa okrajnega šolskega sveta celjskega) izdala so se vabila za uradno učiteljsko konferenco za celjski in laški okraj letos

prvokrat tudi v slovenskem jeziku. Upamo, da bo tudi g. vodja konference vsaj v tem jubilejskem letu spoznal, da vodi zbor slovenskih učiteljev, ki delujejo na slovenski zemlji v slovenskih šolah.

(Okrajni šolski svet celjski) je v svoji seji dne 22. junija t. l. vzel na znanje uradne dopise in ukaze; odobril nekaj računov krajnih šol svetov; se izrekel zoper ustanovitev posebne šole v Gotovljah; napravil ternopredlog za podučiteljski službi v Grižah in na dekliški šoli v St. Jurju ob j. ž.; imenoval g. K. Vučnik-a iz Loč pri Konjicah za prov. podučitelja na deško šolo v St. Jurju ob j. ž.; ljubljanskega učiteljsčnika g. Fr. Voglar-ja za suplenta na slovenko šolo v Vojniku; gđc. Olgo Sittig iz Radovljice na Kranjskem pa za suplentinjo v Prožin.

(Za šolo in dom.) Učiteljstvo celjskega in laškega okraja je pred tremi leti na predlog in željo okrajnega šolskega nadzornika g. P. Leitgeba sklenilo uporabljati v šolah teh dveh okrajev vse zvezke kakor: risanke, pisanke, spisnice itd., katere izdaja Prettenhoferjeva tiskovnica v Gradcu. Toda kmalu se je pokazalo, da menda ni niti nadzornik Leitgeb niti učiteljstvo dobro poznalo teh zvezkov, temveč, da je učiteljstvo le iz pretirane taktosti ustreglo nadzornikovej želji, kajti vsi zvezki iz te tiskovnice imajo manj listov in slabši papir nego zvezki drugih tiskovnic, ter imajo nepravilne in spakedrane napise, ki dišijo deloma po ponemčevanju kakor n. pr. Prettenhofer-s risanka, slovenska pisanka itd. pravilno in v duhu slovenskega jezika bi se moralo glasiti: Prettenhoferjeva risanka, slovenska pisanka itd. Čuditi se je kako je mogel šolski nadzornik in učiteljstvo udariti s palico po pedagoškem načelu: „Jezik učiteljev bodi pravilen in učne knjige naj bodo pisane v pravilnej in čistej materinščini.“ Kar velja o knjigah, velja tudi o zvezkih. Vsekakor je ali znamenje bojazljivosti ali pa znamenje jezikove letargije, če more slovensko učiteljstvo take gorostasne jezikovne pogrške na zvezkih prenašati, ko bi ono vendar lahko seglo po lepih domačih zvezkih s pravilnimi napisi, kateri dajo od čistega dobička razprodanih zvezkov še povrh neke odstotke za zgradbo učiteljskega konvikta in če bi se tudi na vse to ne ozirali, ozirati bi se morali na one zvezke, ki imajo večjo pedagoško in ekonomično vrednost. Upamo, da je našemu učiteljstvu pedagogika, ekonomija itd. večje veljave, kakor želja posameznika. Da mora nekaj za tem potegovanjem tičati, nam dokazuje tudi okolnost, da je lani tudi nadzornik Raner zapeljal učiteljstvo ptujskega okraja k enakemu malovrednemu sklepu, a tudi onde sedaj obžalujejo ta svoj ne premišljeni korak. Pri letošnji uradni učiteljski konferenci v Celji se bode baje o tem zopet sklepalo in v imenu ljudstva smemo staviti opravičeno željo, da bi se uvedli zvezki a) z napisi v pravilni in čisti slovenščini v smislu pedagoš-

kega načela in b) ki ustrezajo načelom varčnosti in dobrega gospodarstva. „Kdor svoj jezik ljubi in spoštuje, ta ga varuje tudi pred pačenjem!“ „Kdor za ptujim sega, domačega vreden ni!“

(„Celjsko pevsko društvo“) ima v soboto dne 2. julija t. l. v čitalniških prostorih v „Narodnem domu“ izredni občni zbor z nastopnim dnevnim redom: 1) Pozdrav predsednika. 2) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3) Naprava zastave ter blagoslovljenje dne 14. odnosno 15. avgusta 1898. 4) Premenitev imena „Celjsko pevsko društvo“. 5) Slučajnosti ter razni nasveti. Začetek zborovanja ob 8. uri zvečer. Ako bi zbor ne bil sklepčen, skliče se ob 9. uri drugi občni zbor, ki bo glasoval ne glede na število članov. Ker so točke tako važnega pomena, želeli je, da se čl. društveniki v mnogobrojnem številu zborovanja udeležé.

(Na čast slovanskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu) napravi „Celjsko pevsko društvo“ 4. julija na predvečer njunega godu, velik kres s streljanjem iz topičev ter užiganjem umetalnega ognja na Starem gradu. Mešani pevski zbor omenjenega društva bode pri kresu zapel nekaj točk. Pot nazajgrede bode kolikor močno z lampijoni razsvetljena. Pokažimo z obilno udeležbo, da vemo častiti sveta brata Cirila in Metoda, vsaj kresove zažigati je že od pamtveka slovanska, ne pa nemška navada, kakor so jo ravno letos Nemci za se proglasili. Rodoljubi, udeležite se v obilnem številu te slovesnosti! Po kresu bode prijateljski sestanek v restavraciji „Skalna klet“, kjer je skrbjeno za dobro jed in pijačo, pa tudi zabave ne bode manjkalo.

(Celjska požarna bramba) delovala je tudi pri zadnjem požaru v Ostrožnem — po požaru. Prišla je gasiti, ko je že skoraj vse zgorelo, kar domači niso mogli obraniti. Pa naj bi že bilo, če je zamudila, a naj bi potem imela vsaj krajše jezike. Posebno se je odlikoval uskok Darganc, ki je brezsravno zmerjal uboge kmete z „vindišarji“. Ako mislijo ti drzni odpadniki, da zadostuje, če pridejo še le po požaru nesrečne kmete „komandirat“, naj drugikat rajši doma ostanejo.

(Starogermanski ples Celjanov) recte kres, priredil bi bil rad dr. Janez Stepischnegg v zvezi s svojo boljšo polovico in nadobudnim sinom, pa dr. Orozelnom in Ambrožičem, ter Pachiaffom in Teppejem. Veliki plakati v pruskih barvah naznanjali so to čudo že cel teden poprej. Pa glej ga spaka! Na predvečer sv. Janeza Krsnika, ko se zažigajo kresovi, niti celjska banda ni mogla zvabiti celjskih Nemcev, da bi korakali z dr. Janez Stepischneggom. Par smrkolinov, katerim so visele zaplate od razcapanih hlač, cvililo je od spredaj „hailo“, od zadaj za bando pa je vzhajala luna in videl si v tevtonski navdušenosti zarudelega obraza manširati gospo Teppej in Stepischnegg. Da je dr. Janez Stepischnegg s sinom vred nosil klobuk v rokah, nam ni treba pripovedovati, pa ne radi tega, ker so mu pametnejši Celjani pokazali hrbet, menda so mu sploh Nemci že tako podkurili, da se boji, da bi mu ne zavreli možgani pod klobukom. No, ker ni dobil tistih, katere bi bil rad, zadovolil se je s temi, ki jih je dobil, nad 30 jih ni bilo, in če prištejemo še vse barabe. Ko se je takega uličnega gradiva dovolj nabralo, peljala ga je godba na hribček zunaj mesta, kjer so zažgali s petrolejem napojene treske, zijali v plamen ter peli „Wacht am Rhein“. Ne li, čisto po izvirnem programu starih Germanov? Ko je ogenj pogasil, drla se je otročad čez most v mesto, prireditelji z godbo obiskali so pa „Waldhaus“, kjer je imel besedo pravi potomec tevtonov — Ambrožič. Kaj in kako je blodil, spraviti je moralo še tako resnega človeka v smeh. Rekel je: „Pri mogočem kresu spomniti se hočemo naših zmagovitih pradedov, ki so bili zmagovalci od Noreje do Sedana . . ., v državi, koja smo mi ustanovili, sme nas tujec iz tuje države na pragermanskih (!) tleh v Pragi nazivati razbojnik. Z nemško zmagovitostjo in plamtečo nacionalno navdušenostjo hočemo našim sovražnikom se v bran postaviti do zmage ali smrti. Heil Allddeutschland!“ Kdo se ne smeje?

se čuli posamezni „Heil“-klici iz otročjih grl, kar je vzbudilo občen smeh. Ko je spet udarila vrla šoštanjka godba bojevito koračnico, ni se slišal več noben „Heil“-klic.

Zvečer je bil v hotelu g. Rajsterja komerz, katerega je vodil „stara hiša“ g. dr. Schwab iz Vranskega. Častni predsednik je bil gosp. župan Vošnjak. V veliki elegantno opravljeni dvorani je bilo že 200 oseb iz vseh krajev spodnještarskih. Govorile so se navdušene zdravice; predsednik „Triglavov“ med. Pikel je nazdravil šoštanjškemu trgu in njegovemu županu g. Vošnjaku, phil. Majcen zavednemu, fizično in duševno krepkemu narodu Šaleške in Savinjske doline, phil. Ozvald narodnemu ženstvu, jur. Mulej izven šoštanjskim narodnjakom, med. Serjun Čehom, jur. Pustoslemšek Srbom in Hrvatom. Odgovarjali so: župan Vošnjak, Srb med. Milošević, Čeh jur. Pelikan in dr. Karlovšek iz Celja. Za pevski del je izborna skrbel pevovodja g. dr. Bela Stuhec.

Prečitali so se še mnogobrojni brzojavni pozdravi iz vseh krajev domovine in tujine. Mej mnogimi drugimi so brzojavili: „Slovenija“ in „Klub slovenskih tehnikov“ na Dunaji, župan Hribar in bivši „Triglav“ dr. Hribar v Ljubljani, mozirska „Čitalnica“, „Savinjski Sokol“, ptujski Slovenci, razne narodne rodbe v Gradcu, Ptuj, Slovenski Bistrici, Celju, Mozirju itd., žup-

nik Sattler in kapelan Menhart v Ptuj ter mnoge „stare hiše“ društva „Triglava“ iz raznih krajev. S posebno veliko oduševljenostjo se je sprejela zlasti brzojavka župana Hribarja in bratskega društva „Slovenije“ na Dunaju.

Po komerzu — prosta zabava in zabava vseh zabav — če ni baš prevroče — ples — do jutra. . .

Jutranji vlak prihodnjega dne nas je ponel iz prijaznega šoštanja čez Celje nazaj v nemški Gradec.* Vzeli pa smo s seboj zavest, da bijejo v domovini srca, zvesta slovenskim visokošolcem, ki žal morajo bivati v tujini, prepričali smo se zopet, da vežejo akademično mladež in slovensko razumnštvo v domovini najožje vezi. Tako bodi vedno!

„Triglav“ ima v svoji povestnici zaznamovana dva lepa dneva več!

Vam, ljubeznive rojakinje, dragi rojaki, ki ste nam priredili ta dva lepa dneva, katerih se bomo še dolgo, dolgo spominjali, in nam dali o tem prijetno zadoščenje za vse, kar smo prebili to leto trpkega in grenkega v sredini velikonemškega Gradca, Vam vsem bodi naša iskrena hvala!

D. M.

* Ni mi treba posebej omenjati, da je notica celjskega lističa o izletnikih infamna laž, katere so zmožni le zakotni lističi take vrste.

Slavnosti

F. Palacky-ju v Pragi.

V nedeljo došel je telegram velikega kneza Konstantina, predsednika petrogradske akademije znanosti in umetnosti. Ta telegram razburil je Nemcem v Avstriji, pa tudi v Prusiji do cela živce, da so bljuvali ogenj in žveplo na Rusijo in avstrijske Slované. In vendar ta telegram ne pove druzega, kakor da povdarja slovo med Slovani in se pridruži slavi velikega Fran Palack-ega. Mažari seveda vidijo v tem vse kaj druzega. Sicer pa, kdor ima slabo vest, ga vedno peče in povsod vidi svoj prepad, kamor se prej ali slej pogrezne.

V ponedeljek 20. junija, povabil je praški župan vse goste v mestno hišo. Tu pričakovali so goste vsi mestni odborniki. Po pozdravu župana dr. Podlipnyja podavale so se gostom razna krepila. Pozdravu, ki je veljal vsim slovanskim pasmam, odgovarjal je najpopred ljubljanski župan Ivan Hribar, ki se je zahvalil na krasnem sprejemu in bratski gostoljubnosti ter med drugim izrekel željo, da bi Hradčin kmalu zopet postal kraljevo bivališče in Praga dobila kronanega kralja. Za njem gavoril je dr. Malachovski v imenu Poljakov. V imenu Rusov govoril je knez Mihajlo Androvikov, ki je zatrjeval, da Rusija Čehe, kakor tudi druge Slované upošteva in goji napram vsim najtopleje simpatije. Za njim govoril je še Poljak Zdiehovski, Rus prof. Florinsky in general Komarov. Za njim oglasil se je poljski slikar Styka; predsednik češke akademije Klavka; dr. Herold; urednik Jakič; dr. Začek; Adamek in dr. Jos. Sernec iz Celja. Dr. Sernec naglašal je posebno gospodarsko stran in slavil Čehe, da, kakor so oni ne kako politični vodje avstrijskih Slovanov, tako so tudi v gospodarskem oziru njim uzor. Opozarjal, da Slovenci na Štajarskem smo že v tesni zvezi s Čehi, ker njih „živnostenska banka“ deluje z našimi denarnimi zavodi v Celji, kar kaže kolikega pomena je, da se Slovani tudi na gospodarskem polju združimo. Zagotavljal je brate Čehe, da krasnih dni v Pragi Slovenci ne bodo pozabili in bodo imeli Čehi v Slovencih vedno brate bodisi v veselih ali britkih urah.

Popoldne obiskali so slovanski gostje razstavo čeških stavbenikov in tehnikov. Tukaj pozdravil je goste predsednik izložbe Jahn. V svojem govoru je povdarjal, da mu je posebna čast, da so prvi, katerim se je odprla razstava, ravno slovanski gostje zlate Prage. Po ogledu veličastne in krasne razstave priredil je razstavniki odbor v prostorih razstave sijajni banket. Od napitnic, ki so se tu govorile omenjati je posebno ono generala Komarov. Mož je visoko izobražen ter zadene vedno pravo. Tukaj napival je posebno češkim tehnikom, ki so prvi tehniki sveta in katerih ima mnogo tudi Rusija. Za njim je govoril še dr. vitez Bleiweis iz Ljubljane; dr. Baljak; Mihael Chylinski in dr. Ivan Ružič. Zvečer pa so priredile češke dame sijajni ples. Tu si še le videl, kaj premore češka genijalnost. Ljubeznivost teh dam pa, ki so v resnici svetovno izobražene, ostane vsakemu udeležencu nepozabljiva.

Napočil je zadnji dan slavlja, Čehi spremili so ljube jim goste še do Kolina in Kutne gore. Dasi je dež močno lil, je bil sprejem vendar zelo sijajen in navdušenje nepopisljivo. Tudi tukaj priredili so v mestni hiši gostije, pri katerih je bilo še mnogo napitnic v slovo. V imenu Slovencev odgovarjal je dr. Sernec iz Celja, ki je opisoval češke muke v pretečenih stoletjih in kazal na spomenike njih slavne zgodovine.

Ločitev bila je bratska, tako odhaja le brat in ne samo gost. Marsikomu igrala je solza v očeh, vsim pa je v srcu utripalo: do svidenja!

Minuli so lepi dnevi, potihnili navdušeni govori in vsakdanje delo vrši se kakor poprej. V srcih pa plamti vez pobratimstva in ne motimo se, če trdimo, da te slavnosti niso bile brez pomena za našo prihodnost, za prihodnost Slovanov v Avstro Ogrski.

Bratom Čehom pa pošiljamo toplo zahvalo, da so uprizorili to snidenje, da smo se spoznali drug z drugim in veliko delo slovanske vzajemnosti bode njih delo!

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške premembe.) Za provizorja k Sv. Kunigundi na Pohorji pride č. g. Jurij Šelih, kapelan pri Novi cerkvi. Premeščeni so č. g. kapelani: Robert Vaclavik iz Vojnika k Novi cerkvi, Anton Novak iz Majšperka v Vojnik in Karol Presker iz Vitanja v Majšperk. Razpisani sta župniji Sv. Kunigunda na Pohorji (patr. štaj. verski zaklad) in Sv. Jurij v Gotovljah pri Žalci (patr. deželno knežni) do 2. avgusta 1898.

(Letošnji novomašniki.) Iz lavantinske bogoslovnice posvečeni bodo letos v mašnike sledeči gg. četrtoletniki: Agrež Martin iz Pišec, Ferme Gotthard od Sv. Štefana pri Šmarju, Ivanc Janez iz Rajhenburga, Jurko Janez od Sv. Lovrenca nad Mariborom, Kocbek A. od Sv. Ane na Kremerku, Poplatnik Josip od Sv. Tomaža nad Vel. Nedeljo, Potokar Gregor iz Homca na Kranjskem, Šribar Josip iz Celja. Iz tretjega leta pa ti-le gg.: Čebašek J. iz Smlednika na Kranjskem, Markošek Ivan iz Teharjev, Škrbs Roman iz Ruš, Stegenšek Avgust od Sv. Lenarta nad Laškem, Tomažič Janez od Sv. Miklavža, Vogrinec Janez iz Negove ter Žičkar Marko iz Sevnice.

(Osebna vest.) Okrožni zdravnik v Ormožu g. dr. Ivan Geiger pride za okrožnega zdravnika v Krško.

(Učiteljske premembe.) G. Robert Plavšak, dosedajni pom. učitelj, imenovan je za stalnega učitelja v Trbovljah.

(Imenovanje.) Finančni koncipist pri štaj. fin. ravnateljstvu g. Adolf Klodič vitez Sabladski imenovan je davčnim nadzornikom.

(Zoper trsno uš) najelo je ministerstvo za poljedelstvo g. Frana Matjašič kot tehničnega voditelja državnih del. Imenovani je opravičen vsak čas in vsak vinograd pregledati, pri katerem opravilu je naročeno tudi županstvom in javnim organom sploh da ga podpirajo.

(Na Teharjih) zbravalo je preteklo nedeljo kat. pol. del. društvo „Naprej“. Že pri tem prvem zborovanju se je pokazalo, da ima društvo lepo prihodnost. Govorili so predsednik dr. J. Karlovšek, domači kaplan č. g. Kržišnik in pa Dragotin Hribar iz Celja. Shoda udeležil se je tudi dež. poslanec dr. Ivan Dečko. Dobro je bilo, da se je spravilo to društvo v življenje, ker zna postati velikega pomena za politično kakor tudi socijalno gibanje na Spod. Štajarskem.

(Toča klesti) letos neusmiljeno. Dne 27. junija t. l. pobila je skoro vse pridelke okrog Laškega in je močno tolkla tudi po drugih krajih v Sav. dolini.

(Nadučitelj na slovenski šoli v Vojniku) g. Jos. Koschutnigg nosi očitno prusijanske plavice. Ni čuda, vsaj mu je Wolf bog, „Grazer Tagblatt“ pa evangelij, drugega evangelija itak ne gre poslušati, je predaleč od cerkve. Sramota pa je, da tak mož uči in vzgojuje našo ljubo avstrijsko in slovensko mladino! Naj bi mar pobral kopita ter se preselil tja blizu Bismarcka! Prepričan naj bo, da niti kak mršav vrabec ne bo čivknil za njim.

(Zlato mašo) bo obhajal dne 6. julija t. l. č. g. Karol Gajšek, častni kanonik in župnik v Dobrni. Slavljenec je star 74 let.

(Klub savinjskih kolesarjev) priredi v nedeljo, dne 3. julija t. l. ob ugodnem vremenu izlet v Ljubljano, kamor ga je povabilo „I. ljubljansko kolesarsko društvo“, katero priredi isti dan popoldne I. narodno dirko. Vabimo torej tem potom vse p. n. člane kluba najvljudneje in pričakujemo, da se kolikor mogoče častno številu udov vdeleži tega našega prvega izleta.

(XXI. občni zbor) društva „Kmetovalec“ bode dne 3. julija t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni pri „Koprivi“ v Gotovljah. Vzpored: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Govor o živinoreji, govori potovalni učitelj gospod Mart. Jelovšek. 4. Govor o američanski trtoreji, govori nadučitelj gosp. Franc Praprotnik. 5. Vpisovanje udov in vplačevanje letnine. 6. Volitev novega odbora. 7. Nasveti. Po zborovanju prosta zabava s petjem, deklamacijami itd. Vse društvene in prijatelje društva vabi k obilni udeležbi najprijazneje društveni odbor.

(Kres na Menini.) Na kresni večer bilo je več izletnikov iz Gornjegagrada na Menini pla-

nini, kjer so kurili velik kres. Prekrasno bilo je gledati iz te višočine v lepo noč, razsvetljeno z nebroj kresovi. Veliko jih je bilo videti na Pohorju, pa tudi Rogaška gora, Sv. Uršula in druge višje gore niso bile brez kresov; da celo v pogorju Grintovca plapolal je veličasten zubelj k nebesnemu svodu. Kdo bi pa mogel prešteti one stotine kresov, ki so goreli v Savinjski dolini, na Kranjskem itd. Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda bode ob ugodnem vremenu — se zopet zažgal kres na Menini. „Savinjska podružnica slov. planin. društva“ je že vse potrebno v tem oziru preskrbela. Kres bode na gričku — Zalegami — kakih 10 minut od novopostavljene „Gornjegrajske planinske kočice“. Izletniki lahko prenočijo v koči, kjer so že slavnice turistom na razpolago. Torej na planino kurit kres v čast slovanskima blagovestnikoma in iz višočine občudovat po kresovih razsvetljeno noč!

Tedaj, tedaj

Le gor v planinski kraj!

(Iz Gornjegagrada.) Na predvečer sv. Cirila in Metoda bode tudi letos, kakor je tukaj že leta in leta običajno, ves trg čarobno razsvetljen. V drevoredu obesilo se bode nebroj lampijonov in tukajšnje pevsko društvo bode prepevalo v parku. Kresovi na bližnjih holmcih in streljanje bode pa slavnost povečevalo. Na praznik sam brala se bode slovesna sv. maša.

(Nesreča.) V Hrastniku padla je nedavno Marija Čudovan tako nesrečno s črešnje, da je kmalu umrla.

(V Sevnici) bodo v kratkem nove volitve v okrajni zastop. Slovenci, pozor! — Nemška šulvereinska šola paša; kajti „Šulverein“ nima več denarja in je le težko podpira. Včasih zberajo kaj novcev za njo na Nemškem, v Berlinu, na Bavarskem in drugod. Letos so celo Gradčane nadlegovali, da bi se b. l. radi te šole koncert v ondotni deželni dvorani priredil, pa ni šlo. In tako prerokujejo, da bode tej ponemčevalnici kmalu zapel mrtvaški zvon.

(Nemška zmaga.) Tudi v Ormožu je baje Nemcev za „jeden pod“, kajpak da so zahtevali svojo nemško šolo. Naučno ministerstvo oziralo se je na pritožbo Slovencev proti taki brezpotrebščini ter nemške tirjatve odklonilo. Upravno sodišče pa je zavrglo sklep naučnega ministerstva ter pritrdilo potrebi nemške šole v Ormoži. Več ne govorimo, ker bi znalo biti nevarno.

(Konjerejci pozor!) Da se tudi konjerejcem ponudi prilika, pokazati koliko smo v konjarstvu napredovali, je v proslavo 50letnice vladanja našega presvitlega cesarja, odločilo č. kr. društvo za konjerejo ogledovanje konj tudi v Središči, in to na dan 23. julija 1898. Z ogledovanjem konj zvezano je premijiranje žrebet, žrebec in kobil, ter je v to svrhu določenih veliko lepih in znatnih daril. Posebnega pomena pa je pri tem premijiranju to, da se bode obdarovalo vse težke kobile in žrebice ter žrebete, ako se posestnik zamore od licenciranega plemenjaka skazati z listkom. Dasi ravno je do ogledovanja le malo časa, vendar naj vsak, kdor ima lepo živino, te dneve malo bolje hrani, skrbno snaži in pridno vadi v hoji svojega konja. Na ogledovanje in k premijiranju morajo priti konji snažni, dopuščeno je, da so v grivah opleteni in da bodo nosili snažne glavničke ali uzde. Spremljevalci konj naj pridejo v praznični obleki. Podrobna pojasnila daje Ivan Kočever v Središči.

(Okrajna bolniška blagajna v Središči) izvolila si je dne 19. m. m. v odbor slovenske zastopnike. Ne vemo kaj bo z našo celjsko blagajno. Stvar se bo zavlekla pri namestništvu toliko časa, da se bodo nasprotniki vsestransko pripravili, dočim se od naše strani menda ničesar ne stori.

(Pri Sv. Lovrencu nad Maribom) moralo se bo vendar enkrat v razvrstitvi pouka v toliko premeniti, da bo dobila tudi slovenščina pristojujoče ji pravice. Na tej šoli, kakor še na marsikateri v slovenskem Pohorju, visel je dosedaj pristen duh takozvanega „jožefinizma“, t. j. učiteljstvo s svojimi krajnimi in okrajnimi oblastmi držalo je krčevito na tem, da se otrok priučiti par šablonskih nemških besed, a druzega nič. Iz tega sistema izvirajo tiste smešne prikazni, ki hočejo reprezentovati „pohorsko nemštvo“.

Naš Pohorjanc — pa Nemec! Vsa čast tedaj tistim razsodnim in zavednim možem v Št. Lovrencu, ki so zavrgli staro nezmisel nemškutarjenja ter zahtevali preustroj šolskega poduka na prevladujoči podlagi materinščine, — kakor zahteva to vsako ljudstvo, ki ne nosi glave „le iz lepšega“. Seveda je dal za sedaj dež. šolski svet le nekaj — samo tri ure na teden slovenskega poduka! — a treba je krepko držati ta košček ter neprestano vleči in stresati za — več.

(Slovenska šola v Mariboru.) Mariborske Slovence opozorili so naravnost nemški mestni učitelji, da so opravičeni zahtevati slovenske šole za mesto. Nedavno imeli so namreč učitelji mestnih ljudskih šol svojo sejo, kjer se je izreklo, da povoljne vspehe zavirajo skoraj najbolj le otroci, ki pridejo v šolo brez povoljnega znanja nemščine. Kaj je bolj naravno v varstvo in usmiljenje, ako že ne za narodovo pravičnost, kakor da dobi mesto z okolico vred slovenskih šol. Na to pa je bilo treba Slovincem še le nemških opominov. Kajpak, da bi bilo treba misliti najprej na predmestje. Kaj je večja krivica — nekaj vendar tudi slovenska malomarnost — kakor da obstojijo v predmestju Sv. Magdalene čisto nemške šole za vasi Gornje in Spodnje Pobrežje, katerih vasij prebivalci so sami Slovenci. Kaj naj še rečemo o Studencih, Kamnici itd., ako se dopušča nemškemu zmaju, da jo lepo reže v Pohorje — mislimo le na Pekre! Da je med utrakvističnimi šolami, kakor je n. pr. v Ribnici in drugod na Pohorju, ter šulferajnskimi le malo razlike, verjame vsak, ki jih pozna. Tako šolstvo je v Mariboru in daljni okolici.

(Slovensko pevsko in bralno društvo „Maribor“) izvolilo je pri izvanrednem občnem zboru dne 20. m. m. sledeče gg. v odbor: Predsednikom dr. Radoslava Pipuš; podpreds. Jakoba Milavec; tajnikom Franceta Čuš; blagajnikom Antona Rebol; dosedanji večletni požrtvovalni predsednik g. Štefan Skrbinšek prevzel je petje. Ker je dobilo naše društvo v osebi g. dr. Radoslava Pipuš jako marljivega, vstrajnega in neustrašenega moža za voditelja, upamo, da se razmere obrnejo na bolje, osobito če ne bodo zaman besede, ktere nam je polagal na srce.

(Na ženskem učiteljskišču v Mariboru) bilo je letos pri zrelostnem izpitu 17 gojenk. Iz med teh dostali sta izpit z odliko gđc. M. Skrlec in M. Klemenčič.

(V Gradci) vnela se je 27. junija t. l. shramba smodnika in drugega streljiva na takozvanem „Ruckerlbergu“. V shrambi bili so isti čas trije delavci, od katerih sta se dva vsa opekla in nevarno ožgana rešila, tretji pa ni mogel zbežati ter ga je pri eksploziji na kose raztrgalo.

(Bošnjaki tega ne storé!) Graško prebivalstvo izkazuje nemškemu vojaštvu koroškega polka nalašč posebno naklonjenost, da se tembolj živo pokaže njih sovraštvo do Bošnjakov. Da pa niso nemški vojaki zgolj angejčki, a bo sanski razbojniki, pokazala sta dva slučaja dne 26. junija t. l. v Gradci. Nek vojak koroškega polka naprosil je ponoči necega delavca naj mu pokaže pot k vojašnici, med potem pa je moža z bajonetom napadel, ga smrtno ranil ter ga oropal ure in verižce. Ravno isti večer ustavil se je v neki gostilni pretepajoči vojak omenjenega polka mirujočemu orožniku, da je moral orožnik rabiti orožje ter presunil vojaku nogo. Gradčani pa so se zavzeli za vojaka ter nastopali proti patrulji, vsled česar je bilo mnogo aretiranih. Takih škandalov ne dela Gradcu bosansko vojaštvo!

(Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradci) priredi v soboto 2. srpana t. l. svoje IV. javno redno zborovanje s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenije“. 3. Poročilo odborovo. 4. Slučajnosti. Lokal Thonethof. Čas ob osmih zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

Druge slovenske novice.

(Osebne vesti.) Presvetli knez in škof ljubljanski imenoval je dosedanjega stolnega župnika kanonika č. g. Ivana Flisa generalnim vikarjem, prelata č. g. dr. Kulavica njegovim namestnikom, kanonika č. g. J. Erkerja stolnim župnikom in kanonika č. g. Ivana Sušnika stolnim dekanom.

(Promocije.) Dne 22. m. m. promoviran je bil na gregorijanski univerzi v Rimu č. g. dr. Miha Opeka doktorjem bogoslovja. Doktorjem vsega zdravilstva pa je bil promoviran na graškem vseučilišču istega dne g. A. Žigon.

(Imenovanja pri pošti.) Poštna oficijala v Trstu g. Viktor Cegnar in g. Jos. Zupančič imenovana sta višjima poštnima oficijaloma.

(Umrli je) v Koprivi na Krasu dne 14. m. m. duhovnik č. g. Peter Mah, rodom Čeh, 30 let star.

(„Prešernu spomenik v Ljubljani!“) se imenuje lepa pesem, katero je zložil veliki častitelj Prešernov, proslavljeni naš pesnik Josip Stritar. Proizvod se prodaja po 10 kr. v korist Prešernovemu spomeniku. Dobiti jo je pri predsedniku za nabiranje doneskov za Prešernov spomenik, g. županu Ivanu Hribarju. Rodoljubje izven Ljubljane naroče naj po več proizvodov skupno in želeti bi bilo, da se v posameznih krajih na čelo temu prizadevanju postavi požrtvovalen rodoljub, ki bi za stvar vnebral svoje sokrajane in za večje število skupno odpošiljal denar. Slovenci! Pokažimo svetu, da se zavedamo, kaj nam je Prešern, on, ki je vreden, da se ga imenuje poleg največjih pesnikov svetovne literature, in vsak daruj svoj obolus za spomenik, ki naj se kolikor mogoče krasno in ponosno dvigne iz tal v središču Slovenije, v beli Ljubljani! Proroku naših boljših dnij, ki je v otožni nekdanjosti pel: „da vremena Kranjcem bodo se zjasnila“, postavi celokupni narod slovenski spomenik, ki bo vreden njegovega velikega dubá!

(Za Prešernov spomenik.) Zunanjim rodoljubom, ki hoté naročiti Stritarjevo pesem v korist Prešernovemu spomeniku naznanjamo, ča naj odpošiljavajo denar za več proizvodov skupno po poštni nakaznici, kar je najjednostavnejše, ne pa da jih naročajo s poštnim povzajem, kar je veliko dražje. Ob enem prosimo vse rojake, da v prav mnogobrojnem številu naročajo to pesem, da se čim preje uresniči lepa misel, ki jo je rodil čut hvalečnosti do slavljenega pesnika. (Število kolesarjev v Ljubljani) znaša 850. Lepo število!

(Stoletnica Koseskega.) Dne 12. septembra letos preteče 100 let, da se je porodil v Spodnjih Kosezih, moravske župnije, slovenski pesnik Ivan Vesel Koseski. V proslavo njegovega spomina napravijo dne 14. avgusta t. l. v rodni vasi slavljenca, v Spodnjih Kosezih, ožji in daljni rojaki lepo slavnost. Slavnost obsegala bo slovesno cerkveno opravilo, slavnostni govor in odkritje spominske plošče, vzdane v rodno hišo Koseskega. Po slavnosti bo banket in ljudska veselica. Slovenski rodoljubi in društva opozarjajo se že sedaj na to slavnost. Natančnejši vspeh pozneje.

(Župna cerkev v Šmartnem pri Litiji) se bode na novo zgradila, kakor hitro bodo prispevki do potrebne svote narasli. Tudi mesto Kočevje ima dobiti večji in lepši božji hram, toda kočevski „purgarji“ se brigajo vse bolj za pangermanstvo nego za svojo, v škandaloznem stanu nahajajočo se cerkev!

(Novo bolniško poslopje) v spomin petdesetletnice cesarjeve zgradili so v Kandiji pri Novem mestu. V soboto dne 9. julija t. l. bo poslopje po prevzvišenem knezoškofu dr. Antonu Jegliču blagoslovljeno, ter kmalu za tem izročeno svojemu namenu. Slavnostni govor in druge točke so na programu.

(Novi slovenski posojilnici.) V Kandiji pri Novem mestu in v Dobrunjah pri Ljubljani se osnovali posojilnici.

(Nov vodovod) zgradili so v Črnomlju, ter ga otvorijo 11. julija t. l. v navzočnosti deželnega predsednika barona Heina in drugih zastopnikov, Slavnostni govor bo imel drž. poslanec dvorni svetnik Fr. Šuklje.

(Potres na Notranjskem.) Dne 18. m. m. je bil čutiti v Postojni in Slavini zjutraj med 3. in 4. uro znaten potres s predidčim bobnenjem.

(SNEG na Koroškem.) Oni teden, ko smo imeli pri nas usodne nalive, snežilo je po nekod na Koroškem nenavadno. Tako je zapadel skoraj po celi Kanalski dolini znatno visok sneg. V Ukvah zametel je sneg šolsko poslopje popolnoma, da niti otroci v šolo niso mogli priti. Kakšna bo tedaj letina, lahko si je misliti.

(„Narodni dom“ v Trstu.) Pevsko društvo „Ljubljana“ priredi 3. julija t. l. v Sežani narodno veselico, koje čisti donesek je namenjen za zgradbo „Narodnega doma“ v Trstu. Naj bi se te veselice udeležili Slovenci v obilem številu!

(Nesreča.) V livarni v Šklednju pri Trsti razlilo se je stopljeno železo po dveh delavcih ter ju ožgalo grozno po vsem telesu.

(Nova pošta.) S prvim julijem t. l. odprejo v Kozani pri Gorici novo pošto.

(Slovanske zmage v Istri.) Pri občinski volitvi v Pazinu, v Višnjanu kakor tudi v Devinu, zmagali so Hrvatje ozir. Slovenci v vseh razredih. V Devinu, o katerem so pred kratkem nemški in laški listi pisali, da so mu Slovenci ime skovali, dočim je prebivalstvo od nekdanj laško, v istem Devinu izvoljen je županom slovanski rodoljub Miroslav Ples — najboljši dokaz, kako debelo lažejo naši nasprotniki.

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) Tudi pretečeni teden imel je grof Thun posvetovanja s poedinimi odposlanci glede sprave. Ako pa so bili Nemci že poprej neizprosljivi, trdovratni, izmislili so si sedaj še novo pretvezo, zakaj da ne morejo nikakor na spravo misliti; ta pretveza jim je v slovanskem slavlju v Pragi. Iz sklenjene slovanske vzajemnosti sklepajo namreč, da bo zahteva jedne slovanske panoge, zahteva vesoljnega slovanstva, a napram taki zvezi zgubi se moč nemške „Gemeinbürgschaft“. Mažarski listi prinesli so vest, da je cesar pooblastil grofa Thuna z ozirom na nevspehe sedajnega parlamenta, razpustiti državni zbor ter preosnoviti avstrijsko ustavo. Ako je tem glasom kaj verjeti, razpuščen bo državni zbor meseca avgusta, ter se bodo vse notranje zadeve prenesle na deželne zbore. Delovanje deželnega zbora skrčilo bi se na zajedne zadeve. Peti volilni razred bo razpuščen ter bodo volitve razpisane samo za deželne zbore in pridejo od teh odposlanci v državni zbor. Na ta način upa grof Thun pogodbo z Ogrsko doseči. Če se to res kedaj vresniči, nimamo mi, ki bivamo v kronovinah v manjšini, ničesar dobrega pričakovati.

(Mickiewiczova slavnost v Krakovem.) Kakor Čehom Palacky, tako se je tudi Poljakom rodil pred sto leti narodni prebuditelj, nedosegljivi pesnik Adam Mickiewicz. Poljaki obhajali so pretečeno nedeljo dne 26. m. m. v Krakovem veličastno slavnost v spomin stoletnega rojstva prvega svojega pesnika. Slavnosti udeležili so se tudi zastopniki drugih bratskih narodov, posebno pa Čehi, da tako ponovijo prisego v Pragi.

(Viteško maščevanje Mažarov.) Takoj po praških slavnostih posadili so Mažari slovaškega urednika Pietorja pred porotnike v Budapešti zbok „zdražbe med narodnostmi“. Pisal je v svojem listu članek, ki bi v pravicoljubni državi nikoga ne razburil, ker je slikana le resnica. Mažari pa so polni maščevalnega srda komaj čakali, da se znesejo nad ubogim časnikarjem zaradi praških slavnosti. In res je bil sam višji državni pravnik toliko brezsraven, da je zavelkel v svojo obtožbo javno pred porotniki tudi praške slavnosti, ki niso imele z obtožbo ničesar zajednega. Rekel je: „V Pragi se ni slavilo toliko spomin na Palackega, nego le slovanska pobratimija.“ Seveda so te besede močno vplivale na itak že sovražne porotnike, vsled česar so obsodili ubogega urednika na 8 mesecev državne ječe. Pride dan plačila tudi Mažarom!!

(Izgredi v Galiciji proti Židom) dobili so po nekod pravi anarhistični značaj. Najhujše se je plenilo in razdevalo v Novem Sandecu in Limanovi. Ropajoče tolpe niso se marale niti puškam in bodalom več umakniti. Niso pa bili izgretniki zgolj izsesani kmetje, nego na njihov račun počenjali so največje grozovitosti tiste vrste dvoumljivih prikazni, ki jih ne manjka v nobenem mestu in trgu. Ker niso grožnje ne vojaške posadke ničesar premogle, proglasila je vlada za 33 političnih okrajev izjemno stanje, a okraja Novi Sandec in Limonova podrejena sta nagli sodbi. Vsakoga, ki ga zasačijo pri javnih izgrediv, morjenju, ropanju ali požiganju, usmrtili bodo v teku 24 ur. Dobro bi bilo ko bi vlada v izjemno stanje sprejela tudi tiste Žide, ki še itak obupne in razburjene množice dražijo in izzivajo!

Ogled po širnem svetu.

(Nemškemu cesarju Viljemu) posvetil je urednik Harden v svojem časopisu „Zukunft“ odkritosrčen, dasi za tako rahločutnega vladarja kakor je Viljem, prav trpki pouk. Očita mu, da prerad blišči, pri vsaki priložnosti blebete, samo da ga ljudstvo na videz proslavlja. Rad bi postal popularen, za kar se često prikaziva sam brez spremstva. Pri vseh takih nastopih pa se pogosto osmeši, da imajo najvišji dvorjaniki in častniki vedno dovolj zabave na cesarjev račun. Ugled in sijaj, ki ga na ta način zgublja, meni si ga pridobiti s tem, da pušča preganjati manj previdne oponašalce ter da konfiskuje časopise, ne ve pa, da ravno isti sodniki, ki koga obso-dijo zbok žaljenja Veličanstva, se rogajo pošteno med seboj nad cesarjem. Hinavstvo je med Nemci tako razširjeno, da bi bil v zaporu vsled žaljenja Veličanstva ves cvet nemškega dostojanstva, ko bi se postopalo proti vsem jednako. Cesarjevo postopanje je tudi edino krivo, da na-rašča socijalna demokracija in druge uporne stranke. — No, to so pokazale baš sedajne volitve v pruski državni zbor. Izvoljenih je med drugim 24 socijalnih demokratov, 6 divjakov, 39 nacionalnih liberalcev itd., v večini so tedaj sploh stranke, ki bodo vladi nasprotovale. Sreča cesarjeva, da je s svojo pomnoženo mornarico pred volitvijo srečno prodrl.

(Odmev nemirov v Italiji.) Pri zadnjih nemirih dogodili so se najhujši izgrede v Milanu. Kot neposrednih provzročiteljev teh nemirov prišlo je pred vojno sodišče 24 oseb, med njimi več poslancev in urednikov, med temi tudi duhovnik don Albertario, ker je uredoval list, ki je izrazil svoje nesoglasje z obstoječo vlado; obsojen je v triletno ječo. Iz med ostalih je oproščenih pet, vsi drugi pa obsojeni od jednega meseca do šest let. Obsojeni pa nikakor niso pravi provzročitelji, ker ti, kakor povsod, tudi v Italiji spravijo za časa svoje kože v varno zavetje.

(Špansko-ameriška vojna.) Vojna že traja nad dva meseca, a še le sedaj zna biti pravi pričetek. Dne 22. m. m. posrečilo se je namreč Amerikancem izkrcati nedaleč od Santiaga svoje, baje na 35 ladijah pripeljane vojake na otok Kuba. Španske posadke prijeli so istočasno Amerikanci s topovi iz ladij in ustaši za hrbtom; v splošni zmešnjavi prestopilo je ameriško vojaštvo na suho. Že drugi dan prišlo je do znatne praske, pri koji imajo baje Amerikani 17 mrtvih in več ranjenih, a na španski strani padlo jih je 13. Trgovski in obrtni sloji v Španiji nadlegujejo kraljico naj sklene mir, za mir bi bila pripravna pač tudi Amerika, a zahteve stavi take, da jih vsaj sedaj še Španija nikakor vsprejeti ne more. Zgoditi se zna seveda, da bo sklenila pod istimi ali še večjimi žrtvami mir, ko bo padlo nekaj tisoč vojaštva — ker drugače baje nima vojna pravega sijaja.

Dopisi.

Iz Laškega. (Naši fantje naš ponos!) Pravo otročje veselje vladalo je ves pretečeni teden po Laškem trgu — seveda med zavednim slovenskim prebivalstvom. Pa zakaj tudi ne! Pričakovali smo svojega višjega dušnega pastirja in vrlega slovenskega sina prevzv. kneza in škofa k birmovanju. V nepopisni svoji radosti hoteli smo mu laški narodnjaki prirediti vsprejem dostojen možu, ki je v pravem pomenu naše gore list.

Toda mi smo obračali, naša prusofilska sodrga, na čelu jej zagrizeni nemškutar in kruhoborec, prodajalec kravjih kož Pavlek Bast, hotela je obrniti; skušala je naša fakinaža popolnoma preprečiti našo slovesnost, prizadevala si na vse mogoče kriptlje odstraniti jedni zunanji znak naše narodnosti in našega čustva — t. j. več metrov visok maj s trobojnico na vrhu.

Videč, da nameravajo laški nemčurski podrepniki podžagati veličastni maj, zbrali so se naši fantje iz okolice, razobesili na maju še jedno velikansko trobojnico in stražili ta narodni paladij celo noč in v nedeljo ves dopoldan.

Ko smo zagledali te slovenske korenjake na prostovoljni straži, utripalo nam je srce od veselja, pozabili smo za trenutek na slov. čut

žaleče postopanje naše nemškutarije, misleč si ako nas vse zapusti, naš žuljavi kmet in dični njegovi sinovi so z nami, ti so nam porok naše zmage.

Kar se jim ni posrečilo po noči in z zvi-jačo, menili so doseči s pomočjo svojega birača in „fajrbära“. Le dostojnemu vedenju slovenskih okoliških fantov in njihovem neustrašenemu, pa pravilnemu vedenju imajo se laški purgarji zahvaliti, da niso v plačilo za svoje nesramne nakane in zahteve pobirali svojih izdajskih kostij iz „šajsbacha“. Kajti vsakdo, ki ne pozna naših treznih fantov, mislil je in trepetal, zdaj in zdaj jim zavre kri in prične se klanje, ktero bi bili zakrivil seveda edino le laški „gladovni vitezi“.

Toda naprej! Dvanajst je. Cerkveno opravilo je končano, ljudstvo se začne razhajati. S pravo pravcato bravuro, ktera je lastna samo slovenskim korenjakom, sneli so fantje trobojnico, nesli jo prepevaje slov. pesmi razvito, da je zapirala vso cesto, v nad sto glav broječem sprevodu po trgu na dom g. Čaterja. Ustavivši se pred njegovo hišo, izroči jo jeden narodno čuteč in delaven mladenič po kratkem jednatem in presunljivem nagovoru o pomenu trobojnice, lastniku, na kar se pri nas do sedaj še nevideni spreved po trikratnem gromovitem „Živio“ mirno razide.

Ginjani smo se popraševali, je li to v Laškem trgu sploh mogoče. Da, zgodilo se je v grozensko jezo naših „špisarjev“, nam pa v tolažbo in moram reči, tudi v spodbujajo. Le tako naprej vrli fantje in kmetje, ne vstrašite se boja, ne splašite se znoja, temveč delujte vselej po geslu:

„Napadnik mora pasti

Naš sveti dom pa vzrasti!“

Čast vam posebno zato, ker ste brez zunanjega vpliva zgolj iz lastnega nagiba pokazali odločno in dostojno vsemu svetu, da je Laški trg slovenski, da ga pa le vsled naše zaspanosti in neodločnosti davi in tlači peščica slovenskih poturic, o katerih pa spregovorim prihodnjič, da boste videli, kaka šiba vas tepe.

Iz Vesele doline. Zakajli je utihnil dopisnik iz Tužne doline? Saj je bil obljubil še več pisati o tamošnjem nadzorniku, ali se je morda ustrašil? Ker sem poprej v Tužni dolini služboval, znane so mi ondotne razmere, znan mi je nadzornik, ki ima za učiteljstvo kakor led mrzlo srce. Ko sem se umaknil temu brezsrčnemu mučitelju učiteljstva v sedanji okraj, oddahnil sem se, delujem pa tukaj z veseljem in radostjo, kajti z uspehi, katere dosežem, je moj nadzornik zelo zadovoljen, a oni v Tužni dolini ni bil nikdar. Da, moj prejšni nadzornik je človek, kakšnih nas Bog varuj. Pri nadzorovanju muči in v zadrego spravlja ubogega učitelja, hoteč učencem pokazati svojo oblast nad njim. Proti učitelju in učencem je surov ter rabi izraze, pred katerimi mora vsak pedagog pljuniti. On pred višjimi mnogo velja in to je njegov edini cilj, da dopada na zgoraj, da dobi zato gmotno in častno odlikovanje. Priznanje in pohvalo je že tudi do bil za pismena dela drugih, lepšal se je torej s tujim perjem. Pri neki konferenciji rekel je višji dostojanstvenik, da ta nadzornik za svoje nj-mu podložno učiteljstvo po očetovsko skrbi. Da to ni resnica, znano je ubogemu učiteljstvu dovolj. Dober oče ima za svoje otroke srce, t. j. on jih opominja, graja in svetuje, a to zaradi tega, da jih pelje na pravo pot, da jim koristi. Blagi oče pohvali pridne otroke, ter jih tudi obdaruje za marljivost in lepo vedenje, privoščijo jim vse najboljše, varuje jih ter zagovarja pred sovražniki, prikriva pred svetom njihove pregreške, da nikdo o njih nič ne zvé. A ta nadzornik postopa na pram učiteljem ravno nasprotno. On nima usmiljenja z bolnim učiteljem, ne dovoli mu dopusta, on je imenoval, kakor čitamo v prijateljskem pismu obolelega učitelja, prosečega za dopust, simulanta, dasi je videl, da že ta govoriti ni zamogel. Je-li tako postopanje očetovsko? Hudoben, brezsrčen očim ravna tako s svojimi pa storki, kakor ta nadzornik z učitelji. In on je bil popred sam učitelj! Moral bi poznati težnje učiteljstva, pa noče jih poznati. Pri nadzorovanju bi rad mlajšemu učiteljstvu kazal, da kaj zna, ter govori vmes, moteč pouk, a bolje bi bilo, ko bi molčal, kajti slovenščino lomi tako, da se mu otroci posmehujejo, a zemljepisja pa bi se še

naj sam šel učiti, da se ne bi pred učenci blamiral. Pa moj Bog, kje bi se pa tudi bil učil, ker je delal samo „preparandenkurs“. Presneto bi ga imelo, ko bi moral sedaj zrelostni izpit delati! — Spominjam se še, kaj vse pri računstvu zahteva. Ničla igra pri njem največjo ulogo, on zahteva od učencev posebno v navadnih ulomkih take naloge, brez vsake metode, da bi ga vsak strokovnjak moral grozno zavriniti, ako bi ga slišal. — Klečeplazci in ovađuhi so mu ljubi, odkritosrčni učitelji, ki se morda drznejo tu ali tam katero opazko, morajo zato trpeti. On ne privoščijo učitelju gmotnega poboljška, le on sam bi rad užival gmotno in častno priznanje. V veliki časti je zgoraj; a zakaj? Ali je morda šolstvo povzdignil v Tužni dolini? Ni opaziti! Da se je postavilo mnogo šolskih poslopij, ali so morda njegove zasluge? Poslopja imate, a vedno manj moških učiteljskih moči, a to vemo zakaj! Ali so morda to tako velike zasluge, da govori pri blagoslavljanju šol po II. berilu o Feliksu? — Hvala Bogu, kako prijetno je pa tukaj delovati. — H koncu še omenim, ako se ne bo gospod dopisnik iz Tužne doline več oglašil, hočem se pa jaz. (?)

Iz Rajhenburga. († Cesarski svetovalec Jerman) Iz Rajhenburga nam prihaja žalostna vest, da je ondi v nedeljo, dne 19. t. m. svojo plemenito dušo izdihnil blag mož slovenski, namreč bivši štajarski deželni poslanec Jože Jerman, vpokojeni c. kr. okrajni komisar in od presvitlega cesarja s častnim naslovom cesarskega svetovalca odlikovani domoljub slovenski. Ranjki se je rodil pred 72. leti v Grmovljah v raški občini na Dolenjskem. Hodil je v šolo v Novem mestu, v Ljubljani, kjer je dokončal gimnazijske študije, in na Dunaji, kjer je dokončal pravoslovno šolanje. Potem je služil pri sodno-politični upravi, najprvo na Ogrskem, potem na Štajarskem. Osobito veliko let je služil v Brežicah in Ptui, kjer je še prebivalstvu v dobrem spominu. Pri politični upravi služeči Slovenci so v prejšnjih letih postali vsi neprijatelji slovenskega naroda. Ne tako naš Jerman! Bil je celo življenje zvest sin našega zatiranega ljudstva. Koristil mu je v prvi vrsti kot izvrsten uradnik, ki je z ljubeznijo in nepristransko mu pravice delil, mu svetoval in pomagal. Po visokih službah ni hrepenel, dasi je imel pač potrebne lastnosti zato. Znabiti mu je pa tudi plemenitost srca slovenskega, katero je svetu kazal, in neplemenitost svojega rodu škodovala, da ni bil višje splezal na lestvici svoje politično-upravne kariere. Ranjki Jerman je bil učenjak, bistroumen politik, praktičen mož v vsakem obziru. Bil je velik prijatelj svetovne literature, podpiratelj slovenskega slovstva, slovenskih društev. Strokovnjak je bil osobito v zgodovini, zlasti v slovanski zgodovini in dober jezikoslovec. Pisatelj slovenski baš ni bil, a tu in tam je pisal kaj v slovenske liste in tudi v našo „Domovino“.

Ko je pred nekaterimi leti stopil v pokoj, izvoliti niso mogli v brežkem okrajnem glavarstvu boljšega moža v deželni zbor, kakor je bil Jerman. V tej svoji lastnosti je silno vestno se udeleževal delovanja v zbornici. Svetovati, kar je bilo treba deželi in ljudstvu v korist, njemu tudi težko ni bilo, ker je imel silno veliko prakse. — V njegovi družbi v Rajhenburgu, kjer je živel v pokoju, je bilo kaj prijetno bivati, ker je znal toliko mikavnega, učenega, praktičnega pripovedati. — Njegovo znanje smo znali za Savo kaj zelo ceniti; posebno ga je v tem obziru čislal njegov najboljši prijatelj, gosp. poslanec V. Pfeifer v Krškem.

Ranjki Jerman je bil neoženjen. Zdrav menda celo življenje, trpel je vendar zadnja leta na naduhi. Letos je iskal leka v toplicah. Ko se je pa domu povrnil minoli petek, ponesrečil se tik Rajhenburga na, vsled povodnji razdrti cesti; voz na katerem je bil ranjki, se je prekucnil, in pri tem so se že bolni notranji organi tako pretresli, da je mož prej svojo blago dušo izdihnil, nego smo si mislili. Pogreb je bil v torek; istega udeležila se je velika množica ljudstva in precej odličnjakov. Pri odprtem grobu govoril mu je v slovo g. dr. Tomaž Romih, ki je povdarjal velike zasluge rajnega za slovenski narod in njegovo iskreno ljubezen do mile domovine. Večni mu spomin!!

Narodno-gospodarske novice.

Sovražniki sadnega drevja.

II.

Že zadnjikrat smo rekli, da bomo še spregovorili o nekem čisto posebnem kvarljivcu sadnega drevja. Po vsej pravici se prišteva ta hudobnež k največjim sovražnikom naših sadunosnih dreves, kajti vsi drugi skupaj dostikrat ne napravijo toliko škode, kakor ravno ta. Tudi vsi ti mnogoštevilni kvarljivci ne razjedajo listja, cvetja, sadja, lesu itd. le iz preširnosti, temveč le, da izpolnujejo zakon prirode, da ohranijo sebe in svoj zarod. Vse te živali tudi nimajo razuma in se torej tudi škode, katero delajo matljivemu sadjarju, prav nič ne zavedajo. Vse drugače je pa s sovražnikom, katerega imamo sedaj v mislih. Slučajno dela sicer tudi ta škoda na drevesih iz nevednosti, prav pogostokrat pa stori to z dobrim pomislekom. Da pa to ni nihče drugi, kakor človek sam, je gotovo že vsak uganil. Pa bode morebiti kateri zmajal z glavo, češ, ta pa že ni popolnoma resnična; človek, ki ima razum, pamet, ki pozna zapovedi božje, vendar ne more biti največji sovražnik sadnih dreves. Pa le počakaj, dragi bralec, s svojim ugovorom, dokazati ti hočemo, da je naša trditev žalibog le prerisnična in uverjeni smo, da bodeš končno tudi ti z nami pritegnil in dejal: Res žalostna resnica je, da je človek sam največji sovražnik sadunosnih dreves.

Le poglej ga štrkovega pastirja, kako je kar mimogrede odlomil drevesce, na katero je potem privezal svoj bič. Kaj se pač on zmeni za škodo, katero je napravil, vsaj pri njem drevesce nima čisto nič večje vrednosti, kakor leskova šibica v grmu.

In kaj se zmeni hlapec za to, ako pri vožnji in oranji zadene sedaj v to, sedaj v ono drevesce, ter je tako grdo oguli in odrigne, da si revče nikdar več prav ne opomore. Ko bi le kolhčak pazil, bi se to ne zgodilo, pa kaj, ko mu za drevesce prav nič ni. Da večkrat tudi še otroci, ki še niso prav pri pameti, drevesca že kakorkoli poškodujejo, to pač ve vsakdo, pa le tem še take hudobije najlože odpustimo, ker storé bolj iz nevednosti.

Pri Podlogarju je letos drevje prav obrodilo, tako je polno, da se veje kar šibé božjega blagoslova. Lep jesenski dan je. Ko odjužnajo, pravi Podlogar svoji družini. Danes pa gremo hruške in jabolka opravljat. Kako prijetno zadone te besede v ušesih vseh navzočih! Vsaj je vendar že vsak komaj čakal trenutka, ko se bode izdalo to povelje. Takoj se oboroži vsak po svoji velikosti in moči z večjo ali manjšo prekljo, in pogumno in hrabro koraka celo krdelo v sadovnik, kjer začne neusmiljeno udrihati po drevesih. Kakor toča pada sadje pod temi hudimi udarci na tla, katero je seveda vso obtolčeno. S sadjem vred zbije se pa tudi brstje, mladike, veje in vejice. In ko so eno drevesce tako pretepli in odrli, grede nad drugo, tretje itd., dokler ni sadovnik oropan ne le svojega lepega sadja, temveč tudi svojega rodovitnega brstja. Tako so le-ti noroglavci uničili sadje, katero je zgubilo skoraj vso svojo vrednost, in poškodovali so tudi kaj hudo drevesa, ki se bodo še le čez več let komaj zopet obrasla. Res človeku se kar srce krči ako kaj takega ali sam vidi, ali pa sliši o takem početju pripovedovati.

Jeli mogoče, da bi zamogla katera koli žival v tako kratkem času toliko škode narediti? Gotovo bode vsak rekel, da nikdar ne! Pa to še ni vse, ljubi moj! Glej kako lepo rasto tam za cesto drevesa, katera je zasadil dotični posestnik. Kako lepo se v vrsti zasajena drevesa ob robu ceste podádo, kako vesel je njihove sence utrujen popotnik; v jeseni pa mu tudi nihče ne brani, ako se s sočnatim sadjem okrepča in hudo žejo pogasi. Veliko, veliko rodov, upa lastnik, bodo pač ta drevesa pretrpela in vse bodo bogato zalagala s svojim neprecenljivim blagom. Pa kaj se zgodi? Ko prideš neki dan ob cesti, obleti te kar zona, ko zagledaš drevesa. Skoraj se ti kar neverjetno dozdeva, kar vidijo oči. Šibkejša drevesa so polomljena, močnejša pa obeljena. Pred nekaterimi leti pa smo videli več sto dreves, katera so bila vsa pri sredi debela prisekana. In kdo je to storil?

Dobro veš, da nihče drugi, nego hudoben človek, ki je hotel pokazati svojo maščevalnost. In takih hudobnežev ni ravno malo, nahajajo se povsod, v vsakem kraju ti vedo o njih pripovedovati. V srednjem veku, ko so veljale še ostreje postave, so takemu človeku, ako so ga zasačili, odsekali roko. Dandanes se sicer to ne zgodi, vendar pa bi bil tak človek vreden najostrejšje kazni. Škoda, katero napravi, se niti približno ne da preračunati. Ali pač tak človek premisli velikost svojega greha, ali pomisli, da se mu tolik greh popred ne odpusti, dokler ni storjene škode poravnal? In tako hudobijo učini človek z dobrim premislekom in trdno voljo! Ali ti je treba tedaj še več dokazov za našo trditev, da je človek največji sovražnik sadnega drevja! Mislimo, da ne!

Da tudi tisti niso posebni prijatelji sadnih dreves, kateri jih dovolj ne čedijo in skrbno ne snažijo, ki brezbrizno dopusté, da jim razne živalice razjedajo listje, cvetje, sadje, les itd., naj tudi še omenimo. Prijatelji sadnih dreves tudi niso vsi tisti, ki dovolé malopridnim fantalinom, da stičejo za gnezdi koristnih tičic, od katerih je znano, da so naše najboljše prijateljice, ker nam pomagajo preganjati škodljivo mrčesjo za lego. Pravi prijatelji sadnega drevja pa končno niso tudi tisti, ki nimajo do sadjarstva nobene pravega veselja, ki rajše pusté zemljo prazno, nego pa da bi jo s sadnim drevjem zasadili, sebi in drugim na korist, Bogu pa na čast. Najmanj pa bomo tiste šteli med prijatelje sadnega drevja, ki umnega sadjarstva prav nič ne pospešujejo, da si bi to po svojem stanu, premoženji, ugledu, veljavnosti itd. kaj lahko storili. Tiste pa, ki napredujoče umno sadjarstvo naravnost ovirajo, in tudi takih se ne manjka, uvrstimo pa kar naravnost in brez vsakega pomisleka med prve in največje sovražnike sadunosnih dreves.

Razne stvari.

(Odlikovanje.) Cesar je podelil zadrskemu nadškofu Gregorju Rajčeviću red železne krone I vrste. („Der Süden.“) Na Dunaju bode od 1. julija t. l. izhajal list, pod imenom „Der Süden“, Organ für die politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen. Namen mu bode poglavitno ta, razširjati poznanje naših razmer izven slovenske in hrvatske domovine. Tak list v središču države je Slovencem in Hrvatom živo potreben. Naš narod trpi poglavitno pod tem, da se v njemu sovražnem časopisu širijo kriva poročila o nas ter ga do sedaj ni glasila, v kojem bi se taka poročila pobijala. Odpor v domačem časopisu pa ni izdaten, ker je le-to le malo razširjeno in drugorodcem neumljivo. Novo utemeljeni list bode tedaj imel nalogo, da kratko pa odločno in dostojno pobija krive glasove, katere širijo o Slovencih in Hrvatih protivna jim glasila. Nasproti pa bode list tudi domače kroge informiral o dogodkih tikajočih se poglavitno naroda slovenskega in hrvatskega. List se bode načelno izogibal domačemu strankarstvu in prepriati ter zastopal narod v celoti. Začne se izdajati kakor polmesečnik, a da se spremeni v tednik, odvisno bode od občinstva. Ker bode bolj redko izhajal, mu bode lahko tvarina izbrana. Da se bode v pravem duhu vodil, zato daje poročstvo oseba izdajatelja gospoda Jakoba Pukla, v časnikarstvu izkušenega, dobro poznanega in tudi izven slovenske domovine čislane rodoljuba. Cena listu bode 2 gld 50 nov. za celo, 1 gld 25 nov. za polleta. Uredništvo in upravnštvo: „Wien, I. Plankengasse 4.“ — Na željo se pošlje list brezplačno na ogled.

(Zasledovanje dveh roparjev.) Politična oblast v Bosanski Dubici se obrača nujno do vseh policijskih in žandarmerijskih postaj, da bi pomagale zasledovati dva iz Draždan pristojna roparja, jeden imenom Pöhlmann, oba pa stara okoli 30--40 let, govoreča draždansko saksonsko narečje, ki sta te dni izvršila v Bos. Dubici veliko roparsko zločinstvo in se odpeljala te dni po železnici proti Ogrskemu.

(Na Dunaji) sta ustanovila dva največja denarna zavoda c. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt in pa c. kr. priv. občni avstrijski kreditni zavod novo zavarovalno družbo za neizgode in obveznost pod imenom „Providentia“ — katera pa ima za slovenske pokrajine svojo podružnico v Ljubljani in je vodstvo to izročilo gospodu Josipu Prosenca v Ljubljani. Družba je na jako solidnej podlagi ustanovljena in izplačuje pri prav nizkih premijah v zadovoljnost občinstva za telesno poškodovanje zavarovancev. Kdor se torej misli zavarovati, mu toplo priporočamo to družbo in naj se obrne direktno na vodjo podružnice v

Ljubljani gospoda Josipa Prosenca, kongresni trg šte. 17. Gospode kolesarje pa opozarjamo še zraven na jamstveno zavarovanje, vsled katerega prevzame ta družba tudi vso odgovornost za neizgode prizadete tretjim osebam in poplača vso odškodnino in vse troške.

I. izkaz daril za Prešernov spomenik.

Ludovik Kaplja, c. kr. orož. postajevođa v Toplicah, 2 gld. 50 kr.; gospa Pavlina Pakkova na Dunaju, 5 gld.; Fran Kalister, veleposestnik v Trstu 200 gld.; Ivan Hribar, župan v Ljubljani, 50 gld.; Josip Lenče, veletržec in obč. svet. v Ljubljani, 50 gld.; Fran Naval-Pogačnik, kr. pruski operni pevec v Berlinu, 10 gld.; dr. Matija Murko, docent na c. kr. vseučilišču na Dunaju, 10 gld.; Ivan Steklasa, kr. prof. v Zagrebu, 10 gld.; Anton Aškerc, pesnik in pisatelj v Celji, 5 gld.; dr. Janko Vilfan, odv. v Radovljici, 5 gld.; ob slavnosti začetkom del za vrhniško železnico se je nabralo 33 gld. 40 kr.; Ivan Resman, načelnik postaje v Zalogu, 50 gld.; Ivan Stupica, učitelj v Drazgošah, 3 gld.; dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, nabral v veseli družbi slovenskih narodnjakov v Mariboru 10 gld. 67 kr.; Fran Bukovec, župnik v Trbižu, 5 gld.; Miroslav Vičič v Postojni pošlje nabrane prispevke, 50 gld. 30 kr.; Emilij Guttmann, upravni tajnik v Gorici, 5 gld.; Nabranih med vrlimi Notranjci: gospa Zofija Sabečeva, 5 gld., gđc. Zofija Valenčičeva, 5 gld., gospa J. Ličanova 2 gld., rodbina Vičič-Zurzova, 1 gld. 50 kr., Ivan Brinšek, 2 gld., Josip Meden, 1 gld., Drag. Žitnik 1 gld., skupaj: 17 gld. 50 kr.; Josip Stritar c. kr. prof. na Dunaju, 10 gld.; vsega skupaj: 532 gld. 37 kr.

V Ljubljani, dne 2. junija 1898.

Dr. Josip Staré,
blagajnik.

Koledar.

Petek (1.) Nicet, škof. Teobald, puščavnik. — Sobota (2.) Obisk Marije D.; Oton, škof. — Nedelja (3.) 5. pobinkoštna. Helijodor, škof. — Ponedelj. (4.) Urh, škof; Berta, devica. — Torek (5.) Ciril in Metod, škofa. — Sreda (6.) Izajija, prerok. — Četrtek (7.) Vilibald, škof. Puhlerija, kr. — Ščip dne 3. ob 10. uri 18. min. zvečer.

Sejmi.

Dne 4. julija v Vojniku, Rečici, Podplatu, Vidmu, Vuzenici, Mariboru (levi breg). Dne 5. v Radgoni. Dne 6. v Lučah, Imenem, Spielfeldu. Dne 7. v Brežicah. Dne 8. v Hajdinju, Pišecah, St. Emi pri Šmarju, St. Juriju ob Pesnici.

Loterijske številke.

Gradec 25. junija 1898:	19, 56, 47, 26, 30
Dunaj " " "	67, 20, 47, 83, 1

Poslano*

Gosp. Blažu Kropaju
nadučitelju itd.

na Zidanem mostu.

Zljubilo se Vam je, obreči mene kot prouzročitelja dopisa v št. 21. „Domovine“. Ker se vsled tega splošno tolmači Vaš popravek v št. 23. „Domovine“, kolikor se ne tiče gospoda urednika, kot naperjen proti meni, čutim se opravičenega in primoranega odgovoriti Vam javno sledeče:

Zelo se motite, ako menite, da sem jaz duševni oče ali pisalec onega Vam zopnega dopisa in častito uredništvo Vam bode gotovo rado potrdilo, da jaz nisem v nikaki zvezi z istim dopisom**.

Kar se pa tiče „mladičev“, ki so še za ušesi mokri“ — (sploh bi bil pričakoval od Vas izjave popolnejše glede vsebine kakor tudi njanje oblike) — pozabili ste menda, da s tem predbacivate nepravilnost slavnemu vodstvu južne železnice, ki take „mladiče“ postavlja na tako važno in odgovornosti polno mesto, kakoršna je služba prometnega uradnika na veliki postaji Zidanemost.

Pričakujem, da bode toliko lojalni ter popravili, kar ste zagrešili proti meni, vsaj pa, da me bodele odslej tako ignorirali kakor jaz Vas.

S spoštovanjem

Ivan Arhar

železniški uradnik na Zidanem mostu.

* Za spise pod to črto odgovorno je uredništvo le toliko, kolikor to zahteva tiskovni zakon.

** Se potrjuje, da niste v nikaki zvezi s prvotnim dopisom.

Poslano.

V dopisu iz Ponikve natisnjenemu v št. 25. „Domovine“ se nahaja neestetičen izraz, da so Ponkvoljani v nedeljo 19. m. m. namesto v St. Jur — šli na „svinsko dirko“ v Sent Vid. Kaj pomeni ta „svinski“ izraz? je razumeti v naravnem ali tropičnem pomenu? V prvem pomenu ni mogoče, ker ne pri nas, ne kje drugod ni še bilo kedaj slišati o „svinski dirki“ kakor n. pr. o konjski dirki v Žalcu, na Cvenu. Tudi v drugem tropičnem ali celo moralnem pomenu ovi izraz ni opravičen, ker posvečevanje patrona šentvidske župnije je isto nedeljo cerkveno jako slovesno in dostojno se obhajalo, krčme pa so bile ob petih že vse prazne, plesa ni bilo nikjer. — Dobro znani dopisnik ima dolžnost, raztolmačiti svoj rabljeni izraz; to terja od njega občina, vsa poštena župnija, — in to bo storil, ako je poštenjak, in da ovi epiteton njemu ne ostane.

Sv. Vid, dne 28. junija 1898.

Jakob Supanc
župan.

Iv. Gajšek
župnik.

Izvrsten pes, čuvaj

na verigi, se proda (194) 2—1

Kje, pove upravništvo.

Zlato zapestnico (Armband)

zgubilo se je v nedeljo, dne 26. m. m. na cesti iz Celja do Štor. Kdor jo je našel, prosi se ga uljudno, da jo odda pri upravništvu tega lista.

Slovenci in Slovenke!

Prava kava družbe sv. Cirila in Metoda, katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite.

Zahtevajte torej le povsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj: Ivan Jebačin
(193) 10-2 Ljubljana.

Stenografa ali sollicitatorja

sprejme na pismo ponudbo

dr. Josip Kolšek

(188) 3-2

odvetnik v Laškem trgu.

LEPO POSESTVO NA PRODAJ.

Četrto ure od Sevnice prodati je posestvo, ki obsega 90 orolov zemlje — lep bukov in smrekov gozd, dosti travnikov in lepih njiv ter vrt. Zraven tega so trije lepi vinogradi in hiša pri cesti, kjer je lahko tudi gostilna. Cena 6.500 gld.; za denar se more čakati, le 500 gld. je takoj plačati. — Več se izve pri Jos. Pevcu v Lončarjevem dolu pri Sevnici na Stajarskem. (190) 3-2

Uljudnej pozornosti posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot **zaupni mož in posredovalec**

z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod „20.298“, Gradec, poste restante.

V najem

Kdor ne želi vse skupaj prevzeti, odda se mu tudi posamezno.

Kje? pove upravništvo „Domovine“. (189) 3-2

Hiša na prodaj.

Radi premeščenja prodati je v Brežicah na Kolodvorski cesti (predmestje) lepa hiša, obstoječa iz treh sob, kuhinje, podzemne kleti; zraven je vrt in njiva. Vse vkupe jako pripravo za kacega vpokojenega gospoda ali obrtnika. (183) 4-3

Več pove lastnik hiše v Brežicah št. 111.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko: Dunaj, 1. Giselstrasse 1, v družbeni hiši.
Filijala za Ogersko: Budimpešta, Frana-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1896 k. 157.805.340 —
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1896 . . . 28.670.916 —
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 339.497.900 —
Med letom 1896 je bilo od družbe izdanih 8654 polic v znesku . . . 80.577.950 —

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalnem zastopstvu v Ljubljani, pri GVIDONU ZESCHKO-tu v vili nasproti „Narodnemu domu“. (236) 12

FELIX TOMAN

kamnosek in podobar v Ljubljani

Reseljova cesta št. 26

priporoča svojo bogato zalogo nagrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granite in črnega sijenita; prevzame tudi vsako najmanjšo ali največjo stavbeno kamnoseško delo po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečistiti duhovščini za izdelovanje različnih cerkvenih

umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakelnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmora ali peščenika itd. za katera dela izgotovi na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune. — Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu in (178) inozemskih marmorov. 6-4

Edini narodni sladčičar!

Podpisani usoja si naznaniti slavnemu občinstvu ter velečastiti duhovščini, da je otvoril v četrtek, 19. majnika t. l., v „Narodnem domu“ v Celji svojo

sladčičarno

kjer bode imel razen sladčic v zalogi tudi razne likérje po nizkih cenah.

Zlasti za godove, za veselice in nove maše se vsa potrebna naročila hitro izvrše.

Zagotavljajoč ceno in točno porstrežbo znamenuje

z najodličnejim spoštovanjem

(151) 8-8

Ivan Vrečko

sladčičar.

V to sladčičarno vzprejme se tudi takoj eden učenec.

Popolni vspeh uradno potrjen!

Polysulfin

je najnovejša iznajdba za rabo pri pranju, beljenju in čiščenju v domačiji, obrtu in industriji. Snov — v obliki praška — obstoji iz žvepljenih spojin, ki se v vodi brez vsakega duha razpustijo ter nikakor ne škodujejo niti perilu niti rokam.

Najboljše čistilo za volneno blago.

Z uporabo tega sredstva prihrani se mnogo navadnega mila, časa, kurjave in drugega belila, zaradi tega se vsaki gospodinjji najtopleje priporoča, ker je za perilo najcenejša, izvrstna in brez vsake najmanjše škodljive primesi sestavljena snov.

Dobi se v vseh trgovinah.

(99) 20

Glavni založnik

Jožef Matič v Celji.

Popolni vspeh uradno potrjen!

Sprejme se takoj v trgovino z mešan. m blagom v dobri hiši z lepim ravnanjem jedna:

prodajalka.

Zahteva se zmožnost slovenskega in nemškega jezika, dobro spravevalo in izurjenost posebno v prodaji manufakturnega blaga.

(185) 3-2 Več pove upravništvo „Domovine“.

Za vinogradnike zelo koristna je knjižica:

„Peronospora“ ali strupena rosa

ki v lahko umljivem jeziku na drobno razpravlja o navedeni trtni bolezni ter o načinu, kako se je iste mogoče iznebiti. Delce se dobi pri pisatelju Anton Kosi-ju, učitelju in posestniku v Središču (Štajersko) za majhni znesek 12 kr. (s poštino vred.)

Vinogradniki, omislite to knjižico svojim vničarjem; korist bode le Vaša! (120) 10

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno. — Vsaki teden večkrat se dobijo veliki zlahtni raki.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme, belice, (Preiselsbeere) maline, vsake vrste suho cvetje, perje in korenince. Ob času vsake vrste sadje tudi divji kostanj vsako množino, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

(159) 52-49 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Cukerin

350krat slajši od sladkorja 1 kos 2 kr.
180krat slajši od sladkorja 1 kos 1½ kr.

Cukerin v malih zavitkih komad po . . . 1 kr.
Pošilja najmanj 100 komadov

Jindrih Vojteh

(92) 15

Nusle-Praga.

Trgovcem in prekupcem velik popust.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20. Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljše sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaajo. — Izmed mnogih zahval navajam tu samo naslednjo:

„Velecenjeni gospod lekarnar!“

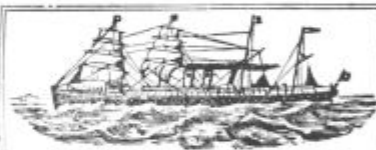
Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka: potrebujem jih za moje poznanke. Jaz sem od dveh steklenic od neznoznega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočal bom ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno znamko. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vse kraje in sicer proti predplačilu (priračunši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil se razpošiljajo na zahtevo zastonj in poštne prosto. Lekarna pri Zrinjskem, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20. 30

Vožnje karte in tovorni listi

(160) 42

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno
koncesijovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani, Mar je Terezije cesta št. 4, (prilije na levo).

„Svoji k svojim!“

C. i kr. priv. tvornica,

brizgalnic, cevij in

kmetijskega orodja

R. A. Smekal
v Cechu na Moravskem
Podružnica
Zagreb
nudi

sl. gasil. društvom brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzlini cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronospora-škopilnice, slednje po 11 gld. komad franko vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.